

Ulus'un Mühim bir başmakalesi

“Atatürkü seven herkes Celâl Bayarın yardımcısıdır,,

Ankara (Telefonla) — Bugünkü Ulus gazetesinde Falih Rifki Atay, resmi tebliğden bahsederek şu başmakaleyi neşretmektedir.

Bugünkü nüshamızda neşrettiğimiz resmi tebliğ, dinlenmek ihtiyacını hissederek Atatürkten izin isteyen İsmet İnönü'nün yerine, Kamutay açıldığı vakit, Celâl Bayarın Başvekillik makamına getirilmesi tekarür ettiğini bildirmektedir.

Bu değişmeyi Cumhuriyet hükümetinin dış ve iç politikası bakımından her hangi bir tefsire müsait telâkki edenler, en kısa zamanda alandıklarını görecektir. Esasen salâhiyetlerin bizzat kaynağından gelen resmi tebliğ her türlü sayıacılığın önüne geçecek mahiyettedir.

Şahsiyetlerden bahsetmeğe ihtiyac var mı? Kurtuluş harbinde cephe kumandanı İsmet, Lozan konferansında yeni Türk devleti murahas heyetinin reisi İsmet, İlk Cumhuriyet Başvekili ve on iki yıldanberi hükümet reisliğinde bulunan İsmet, bir kelime ile, harpte ve sulhte, Atatürkün emrinde ve Atatürkün evlâd, arkadaş ve yoldaşı İsmet! O, pek az faniye nasip olan şanlı hayatının en büyük şerefini, Atatürke hizmet etmiş olmakta bulmuştur. Atatürk adı, milli kurtuluşu ve onun bütün neticelerini izah eder: Ve bir Türk inkılâpçısının en iyi vasfı da Atatürke hizmet kelimeleriyle hulâsa olunabilir. Bu memlekette hakiki iktidar mevkii Atatürkün kalbidir. İsmet, o kalbde yer bulanların, ve bu sevgiden daha mukaddes mükâfat olmadığını bize öğretenlerin başında gelir.

Yeni Başvekil Celâl Bayar, Anadolu ihtilâlinin ilk günlerinde Atatürk davasının ön safına katıldı ve bir an fasıla vermeksizin, hayatını onun idealine vakfetti. Atatürk kendisine daha Kuvayi Milliye'nin pek nazik ve buhranlı anlarında yüksek vazife ve mesuliyetler vermiştir. Zafinden sonra yeni devlet mekanizması kurulmağa başladığı vakit memlekette mali ve iktisadi âlem yabancıların elinde idi. Milleti maliyece ve iktisadca kurtarmak, yeni rejimin ağır vazifelerinin başında geliyordu. İnkılâp türklerinin bu işte muvaffak olacağına hiç kimsenin inandığı ve bizi ümitlendirdiği yoktu. Atatürk bu sırada ilk milli bankayı tesis etmek mesuliyetini Celâl Bayara verdi. Eseri ve eserleri meydandadır. Yeni Türkiye'nin maliye ve iktisad inkişafının tarihini yazacak olanlar, Celâl Bayar ismini hürmetle anmağın unutmıyacaklardır. O yalnız İş bankasını değil, Türkiye'de modern milli bankacılık hayatını kurmuş ve maliye ve iktisad âleminin Türk unsuru ile kadrolanmasını temin etmiştir.

Atatürk ve İsmet İnönü kendisinden Ekonomi Bakanlığına gelmesini istedikleri vakit cihan buhranı karşısında memleket şartlarının ne kadar çetin olduğunu hatırlarlar.

Vatandaşların her an maddî bütün dâvalarına temas eden ekonomi işlerinin tanzim edilmesinde ve inkişaf bulmasında Celâl Bayar, bir kelime ile, muvaffak olmuştur.

Yeni vazifesini dahi şerefle başarağından şüphe edilir mi? İsmet İnönü gibi, onu da, hizmetinde yetiştiren ve devlet adamı vasıflarını keşfeden Atatürktür. O da, şimdiye kadar olduğu gibi muvaffak olmakta ve inkılâp Türkiye'sinin nesiller yıpratmak olan muazzam inşa eserini tamamlamakta devam edecektir.

Atatürkü seven herkes, Celâl Bayarın yardımcısıdır. Falih Rifki Atay

Celâl Bayarın hayatı ve yaptığı büyük işler

“Mutlaka refahı fethedeceğiz,, diye vadeden
Celâl Bayar Başvekilliği zamanında bu müjdesini büsbütün kuvveden file çıkaracaktır

Celâl Bayar Gemlig'in Umurbey köyünde 1884 senesinde doğmuştur. Tam mânasile bir halk çocuğudur. Babası Umurbey'in köy hocasıydı.

Bu köy bugün Gemlig'e güzel bir şose ile bağlanmıştır. Mükemmel bir ilk mektebi vardır. Ve nefis bir su uzak mesafeden getirilmiştir. Bunları yapan Celâl Bayar'dır. Köyünü ve hemşehrilerini unutmayan bu temiz kalbli insan bu köye bütün kalbile bağlıdır. Oğlu Refik Bayar da köye bir radyo hediye etmiştir. Bu radyo, köy kahvesine dünyanın seslerini nakletmektedir. Köy muhtarı da lise mezunu bir gençtir. Umurbey bu suretle çok tennevür etmiştir.

Celâl Bayar tahsilini Bursada bir Fransız mektebinde yapmıştır. Deutsche Bank'da ve diğer bir bankada çalıştıktan sonra meşrutiyetin ilânında İttihad ve Terakki murahhası, sonra da İzmir kâtibi mesulü olmuştur.

Umumi harpten sonra memleket ihilâl ettiği zaman milli kıyamın içinde haşırneşir olmuş; Demirci Efe ile beraber hoca kıyafetinde faaliyete girişmiştir. Demirci Efe'ye direktif veren oydu; onun harekâtını şuurlandırarak için çalışarak düşmanla mücadele etmiştir.

Bir müddet Akhisar millî kumandanı olmuş ve sonra Bursa Kuvayı Milliye riyasetinde çalışmıştır.

Ankarada ilk kabinenin teşekkülünde İktisad vekilliğini deruhte etmiş, Lausanne sulhünde murahhas sıfatla bulunmuş, İskân vekili sıfatıyla bir müddet vazife almış, bu vekillikten çekildikten sonra, Türkiye'de milli bankacılığın ilk temelini atmıştır. Böylece İş bankası müdürü umumiliğini deruhte etmiştir. Yaratılan büyük milli müessesenin asıl banisi Atatürk'ün

(Devamı 4 üncü sahifede)

B. Celâl Bayar

Vekiller heyeti

Dün B. Celâl Bayarın başkanlığında toplandı

Ankara 28 (Telefonla) — Vekiller heyeti bugün öğleden sonra Başvekkâlet vekili B. Celâl Bayarın başkanlığında toplandı. Toplantıda müstacel bazı işlerin ve bu arada Türk - Alman ticaret anlaşması etrafında görüşüldüğü anlaşıyor.

Maarif Vekili Ankarada

Ankara 28 (Telefon) — Maarif Vekili B. Saffet Arıkan bugün İstanbul'dan şehrimize gelmiştir.

Cumhur Başkanlığı Genel Sekreterliğinin resmî tebliği

İstanbul 28 (A.A.) — Cumhuriyet başkanlığı genel sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

«Başvekil İsmet İnönü'nün mezuniyet alması üzerine bazı gazetelerde rivayet şeklinde çıkan ve hakikate uygun olmayan şayialar, içerde ve dışarda yanlış akislere meydan verecek bir mahiyet almaktadır.

Başvekil İsmet İnönü mezuniyet almıştır. Ve Meclis toplandığı vakit Celâl Bayar'ın Başvekkâlet makamına getirilmesi tekarür etmiştir.

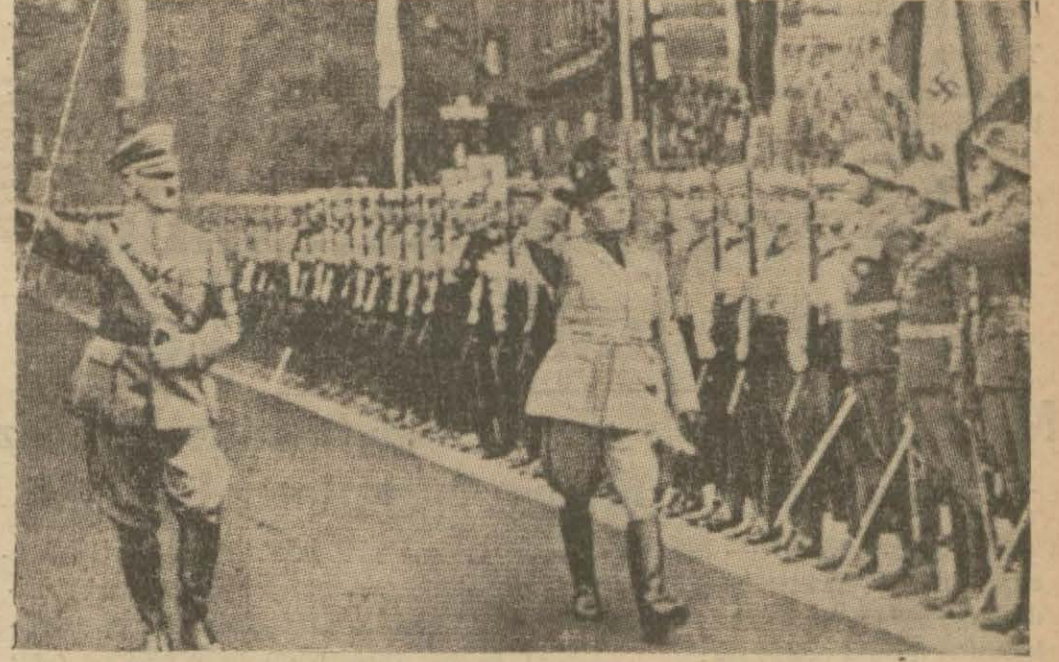
Şayialar namı altında Tan gazetesinin 28 eylül tarihli nüshasında çıkan teşkilâtı esasiye kanununun tebdili mahiyetindeki yazılar ve intihabatın yenilenmesine aid rivayetler, hiçbir esasa istinad etmeyen haberlerdir.

Bazı gazetelerin, memleketimizin esaslı işleriyle alâkadar rivayetleri, hiç bir kontrole tâbi tutmaksızın ve mesul ve salâhiyetli mercilerden tahkik etmeden herhangi uzak ve yabancı bir memlekette geçiyormuş gibi ve lâubali bir tarzda neşretmeleri, milletimizin yüksek menfaatleriyle hiç bir vakit kabili telif değildir; ve Türk efkârı umumiyesinin böyle hareketleri tasvib etmeyeceğine şüphe yoktur.»

Hitler ve Mussolini mühim nutuklar söylediler

Berlin mülâkatının neticesi ne olacak diye soranlara şu cevap veriliyor: Sulh...

Mussolini Berlin - Roma mihverinin resmen ve alenen teyid olunmasının diğer devletler aleyhine müteveccih olduğunu söyledi - Mussolini bugün Almanyadan ayrılıyor

B. Mussolini ile B. Hitler Münhte askeri teftiş ediyorlar

Berlin 28 (Akşam) — General Göring'in Karinhaldaki davetine giden Mussolini, saat 4.30 da Berline dönmüş ve saat 6 da yanında Alman nazırı Frank olduğu halde Nasyonal sosyalist partisinin Alman spor sahasında tertib eylediği metinge gitmiştir. Üç milyon tahmin edilen muazzam bir halk kütlesi yolları doldurmuş ve geçen günlerde olduğu gibi Faşist İtalyanların reisini çılgınca alkışlamıştır.

B. Mussolini B. Hitlerle aynı zamanda meting mahalline gelmişlerdir. Burada bir milyondan fazla insan toplanmış bulunuyordu. Evvelâ, Hitlerin muhafız kitasını teftiş ettikten sonra Propaganda Nazırı Göbbels tarafından halkın sonu gelmeyen «yaşa» sesleri arasında tribüne götürülmüşlerdir.

Evvelâ söz alan Göbbels metingi açarak İtalyan ve Alman 115 milyon kişinin bedeneni veya kalben burada hazır bulunduğunu kaydetmiş ve bütün

Alman milleti namına Mussoliniyi sevdikten sonra B. Hitler ayağa kalkarak bir nutuk irad etmiş, toplantının bir halk toplantısından ziyade daha yüksek iki milletin beraberlik tezahürü olduğunu işaret ederek demiştir ki:

— Bu toplantının en derin mânası iki milletin memleketlerine sulhü temin etmek hususundaki samimî arzusudur. Biz bütün Avrupanın da olması icab eden menfaatlere aynı zamanda hizmet etmekte olduğumuz kanaatindeyiz. Dünyada hiç bir millet Alman milleti kadar sulhün istikrar ettiğini görmek arzusunda olamaz.»

B. Hitler nasyonal sosyalistliğin iktidar mevkiline gelmesinden evvelki 15 senenin taziyk, maddî ve manevî sefalet devresi olduğunu ve İtalyanın Almanyanın bu zarurî ihtiyaçlarına karşı anlayış gösterdiğini söyliyerek demiştir ki:

Devamı 4 üncü sahifede)

Nakliyat vasıtaları köprüde güçlülkle işliyorsaa, başlıca sebebi, çivilerden yavaş yavaş, sallana sallana geçmemizdir. Bunlar bizim kazalardan masun olmamız için çakılmıştır. Medenî bir şehrin vatandaşlarına yakışan, belediyenin faaliyetini kolaylaştırmaktır. Çabuk geçiniz.

— Sizin Adalarda hakikaten ilâhî bir hayat var azizim!..
— Evet, su derdi hâlâ halledilmedi!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngilterede Japon mallarına karşı boykotaj hareketi genişliyor

Birçok mağazalar "Burada Japon malı satılmaz,, lâvhalarını astılar

Londra 29 (Akşam) — Burada Japon mallarına karşı başlanan boykotaj hareketi hayret edilecek bir süratle genişlemektedir. Bir çok İngiliz mağazaları vitrinlerinin önüne: «Burada Japon malları satılmaz» lâvhalarını asmışlardır.

Serbes İngiliz kilisesi itti haz ettiği bir kararda Çin şehirlerinin bombardımanını şiddetle protesto etmiştir. Yakında aktedeceği yeni bir içtimada Çin lehinde bir mücadele açacaktır.

Ispanyol meselesinin çabuk halli isteniyor

Milletler cemiyeti siyasî komitesinde Fransız Hariciye nazırı mühim beyanatta bulundu

Cenevre 28 (A.A.) — Milletler cemiyeti asamblesinin siyasî komitesinde bugün İspanya meselesinin müzakeresine devam edilmiştir.

Fransa murahhası Delbos hükümeti namına yaptığı beyanatta ademi müdahale siyasetinin bazı noksanlarına rağmen sulhu kurtarmış olduğunu beyan etmiş ve İspanyol meselesinin vahim bir hal almış olduğunu ve bunun süratle halledilmesi lâzım geldiğini beyan ederek asambledeki devletlerden bu yolda yapılacak gayretlere müzaheret edilmesini istemiştir.

İngiliz delegesi de Fransız murahhasının beyanatına iştirak etlemiştir.

Sovyet hariciye komiseri Litvinof ise, ademi müdahalenin beynelmilel bir kanunsuzluk olduğunu beyan ettikten sonra bu siyasetin sulhu kurtarmış olduğu hakkındaki sözlerle iştirak etmemiştir.

Akdeniz kontrolü konferansı dün de toplandı

Paris 28 (A.A.) — Fransız, İngiliz ve İtalyan bahriye mütehassısları, bir buçuk saat devam eden bir müzakereden sonra saat 12,30 da dağılmışlardır. Mütehassıslar, yarın sabah yeniden toplanacaklardır.

Bugünkü konferans, dünkünün mütemmimi olmuştur. Filvaki, İtalyanın Akdenizdeki kontrole iştirak etmesinden ibaret olan esas meseleye girişilmemiştir.

İlk ve orta mektepler

Bu mekteplerin birleştirildiği haberi doğru değil

Ankara 28 (Telefonla) — İlk ve orta mekteplerin birleştirileceği hakkında gazetelerde çıkan haberler üzerine bugün Maarif müsteşarı B. Rıdvan Nafiz ile görüştüm. Vekâletin böyle bir şeyden haberi olmadığını söyledi.

Nafia Vekili Ankara'ya gidiyor

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya bu akşamki trenle Ankara'ya gidecektir.

Türkkuşu filosu Elâzize

Elâziz 28 (Hususî) — Türkkuşu filosu bugün 14,50 de Diyarbakirden kalkarak 15,30 da Elâzize gelmiştir. Tayyarecilerimiz Vali, Belediye reisi, Emniyet müdürü tarafından karşılanılmışlardır. Fılo sabahleyin erkenden buradan hareket edecektir. Nerede yere incekleri belli değildir.

Habeşistanda isyan çıkmamış

Roma 28 (A.A.) — Setefani ajansı, ecnebi memleketlerde intişar ve Tigrisrede hâdiseler ve isyanlar çıkmış olduğunu iddia eden haberlerin asılsız olduğunu bildirmektedir.

Tan gazetesi

Vekiller heyeti kararile 10 gün müddetle kapatıldı

Ankara 28 (A.A.) — 28 eylül 1937 tarihli Tan gazetesinde çıkan, Teşkilâtı esasiye kanununun tadil edileceğine, intihabın yenileneceğine dair haberler ve Devlet vesikası tahrir ederek vaki neşriyat memleketin umumî siyasetine dokunacak mahiyette bulunduğundan Matbuat kanununun ellinci maddesi mucibince bu gazetenin on gün müddetle kapatılmasına Vekiller heyetince karar verilmiştir.

Eminönünde bir dükkân yandı

İtfaiye ateşin büyümesine meydan vermedi Ankara caddesinde de bir sütçü dükkânının bacası tutuştu

Bu sabah saat altıya on kala Eminönü meydanına bakan Valde hanı altında 8 numaralı kebabçı Ömerin dükkânından çıkan alevler civarı telâşa vermiş ve derhal telefonla itfaiye haberdar edilmiş, itfaiye gelinceye kadar ateş birdenbire büyümüş, yangının çıktığı kebabçı dükkânından etrafa sirayete başlamıştır.

Ateş çıkan dükkânın Bebek ve Mecidiyeköy tramvaylarının durak yerinde bulunması dolayısıyla itfaiye; tramvay telleri altında müşkülâtla çalışmış, buna rağmen; ateşin daha fazla genişlemesine mâni olarak, dükkânın iç ahşap kısmı çatı kısmı yandığı halde söndürülmüştür.

Yangının kebabçı dükkânında akşamdan kullenenek örtülen bir ocakın dibinin delinmesiyle düşen kıvılcımdan çıktığı anlaşılmıştır.

Yangın dolayısıyla bu hat üzerindeki tramvay münakalâtı bir saat kadar sekteye uğramıştır.

Dün gece sabaha karşı bir yangın başlangıcı daha olmuş ve Ankara caddesinde sütçü Tomanın dükkânının bacası tutuşmuşsa da derhal itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Yunan Başvekilinin Ankara'ya seyahati

Başvekil sonbahar manevralarından sonra Ankara'ya gelecek

Atina 28 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Başvekil B. Metaksas, Makedonyada yapılacak sonbahar manevralarından sonra, Ankara'ya ziyaret edecek ve orada Cumhuriyet hükümeti ile beynelmilel siyaset ve Balkan meseleleri üzerinde mühim görüşmelerde bulunacaktır.

Nankin Rus sefiri tayyare ile Moskovaya gitti

Nankin 28 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor: Sovyet sefiri Bogomoloff bu sabah tayare ile Moskovaya gitmiştir. Sefir 2 ilk teşrinde Moskovaya muvazalet edecektir.

Bu seyyahatin sebebi hakkında bir şey söylenmemekte ise de ortada pek mühim bazı sebepler mevcut olduğu bildirilmektedir.

İspanyada harp

Seville 28 (A.A.) — Radyo ile negredilen bir habere göre Asturias cephesinde general Frankonun kitaları Ribadesella kalesine birçok kasabaları işgal etmişlerdir.

Düşman sahada 500 den fazla cesed bırakmıştır.

Bir Sovyet sefiri sekten öldü

Tallinn 27 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin Tallinn sefiri Ustinof, kalp sektesinden vefat etmiştir.

İtalya, Japon - Alman paktine iltihak edecek

Alman gazeteleri, İtalyan - Alman anlaşmasının tahrirî teyidlere ihtiyacı yoktur diyorlar

Tokyo 28 — Nişi Nişi gazetesinin Berlin'den vuku bulan istihbaratına göre Mussolini, Japonya ile Almanya arasında aktedilmiş olan komünist alehtarı pakta iştirak etmek niyet ve arzusunu izhar etmiştir.

Asohi gazetesinin Romadan vuku bulan istihbaratına göre Hitler ile Mussolini, Çine karşı mücadelesinde manen yardıma karar vermişlerdir.

Alman gazeteleri ne diyorlar?

Berlin 28 — Alman gazeteleri dün akşam verilen ziyafette Hitler ile Mussolininin söyledikleri nutukla meşgul oluyor.

Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesi diyor ki:

«Almanya ile İtalya arasındaki iyi anlaşma siyasî hesapların ve diplomatik inceleklerin bir neticesi değil müşterek menfaatlerden doğan tabii bir tesanüdün ifadesidir. Duçenin söylediği veçhile, bir üçüncü devlete karşı müteveccih bir blok teşkil etmiyoruz. Bizim diğer milletlerle iş birliğimiz için şartlarımız vardır. Bunlar da komünizmin Avusturya kültürüne

hücumlarına karşı müşterek muhalefetimizden doğuyor.»

Swoel Fuhr Blatt'da diyor ki: «Mussolini - Hitler mülâkatının tahriri teyidlere veya ittifaklara ihtiyacı yoktur. Alman - İtalyan tesanüd anlaşması o kadar sağlamdır ki, birer formalite olan muahedelerden istigna gösterilebilir.»

İngiliz gazetelerinin mütalâatı

Londra 28 — Gazeteler Mussolinîye Berlin'de yapılan kabulü ve Führer ile Duçe arasında teati edilen nutukları ehemiyetle mevzuu bahis eylemekte ve bilhassa gösterilen kabulün fevkalâdeliğini tebarüz ettirmektedir.

Times diyor ki: «Hitler - Mussolini görüşmelerine gelince, iki devlet adamının bütün işlerde mutabık bulunduğu hissi gittikçe daha ziyade fazlalaşmaktadır.»

Morning Post diyor ki: «Tarihte ilk defa olarak, bir yabancı devlet adamına, muhteşem olan bir kabul hazırlama için modern bir Avrupa hükümet merkezinin hayatı durdurulmuştur.»

Mareşal Fevzi Çakmak

Belgraddan Bosnaya hareket etti

Belgrad 28 — Mareşal Fevzi Çakmak bugün Belgraddan ayrılmış, Yugoslav büyük erkânı harbiye reisi, askeri erkân, Türk sefaretî erkânı tarafından teşvi edilmiştir. Mareşal, selâm resmini yapan askeri teftiş ederek Sırpça merhaba demiştir.

Mareşal ve Türk heyeti Bosnada Mostar şehrine gitmektedir. Saraybosna ve Mostar mıntakalarını gezdikten sonra yarın Dübrovnik'e hareket edecek, orada Adatepe torpido muhribine binecektir. Adatepe 1 teşrinievvelde hareket edecektir.

Sekiz Alman gazetecisi geldi

Sekiz Alman gazetecisinden mürekkep bir grup dün İstanbula gelmiş ve Ankara'ya hareket etmiştir. Alman gazeteciler iktisadi tetkiklerde bulunacaklardır. Kendilerine propaganda nezareti memurlarından biri refakat ediyor.

Alacahöyükte

Tarih kurultayına iştirak eden profesörler hafriyatı gözden geçiriyorlar

Yozgat 28 (Akşam) — Profesör bayan Afet ile tarih kurultayına iştirak eden diğer profesörlerden otuzu bugün Yozgata gelmiştir. Misafirler halk tarafından tezahüratla karşılanmışlardır. Halkevinde verilen ziyafetten sonra saat 18 de Alacahöyükte hareket etmişlerdir. Orada yapılan hafriyatı gözden geçireceklerdir.

Tahranda büyük bir sigara fabrikası yapıldı

Tahranda 28 (A.A.) — Şehinşah, refakatinde vellaht bulunduğu halde, kurulması bitmiş olan bütün ve sigara imal fabrikasını küşad etmiştir.

1936 haziranında inşasına başlanan bu fabrika, 48,250 metre murabai olmak üzere 95,389 metre murabai arazi üzerine yapılmıştır. İnşaata, 26 milyon rial harcanmıştır. Ayrıca, fabrikadaki borulara ve fabrika civarındaki yol inşaatına 4 milyon 900 bin rial sarfedilmiştir. Fabrika, sekiz saatlik mesai ile 12,5 milyon sigara, 22 bin kilo tütün ve 8 bin kilo tönbeği çıkaracaktır.

Milletler Cemiyetinin umumî faaliyeti

Bir çok murahaslar sözi aldılar, cemiyet Japonya'yı takbih etti

Cenevre 28 (A.A.) — Milletler Cemiyetinin umumî faaliyeti hakkında yapılan müzakereler esnasında Finlandiya baş murahhası Holsti memleketinin Milletler Cemiyeti mefkûresinin nihai zaferinden emin olduğunu kaydetmiş ve cemiyet mukavelenmesini zaafa düşürebilecek hareketler aleyhinde bulunmuştur.

Küba murahhası Dr. Antiga, merkezi Amerika hükümetleri arasında bir itilaf yapılmasını teklif etmiştir.

Bolivia murahhası Costadurels giriştikleri teahhütlerden kaçınmak için Milletler Cemiyetini terkedenlerin yanıldıklarını söylemiştir.

Asamble bundan sonra açık Çin şehirlerinin Japon tayyareleri tarafından bombardımanını alenen takbih eden bir karar suretini ittifakla kabul etmiştir. Çin mümessili Wellington Koo bu münasebetle asambleye teşekkür etmiş ve bundan sonra celse tatil edilmiştir.

Bir deli bir pastaneyi altüst etti

Dün Pangaltıda Haylayf pastanesinde oturan bir müşteri birdenbire delirmiş ve ötekine berikine saldırmağa başlamıştır. Polis yetişerek kendisini yakalamıştır.

Bulgar askerî manevraları

Sofya 28 (A.A.) — Askerî manevralar, dün de kralın huzurunda devam etmiştir. Kral, iki taraf mevzilerini gezmiş ve yabancı ataşemiliterleri kabul etmiştir. Bugün iki taraf katı bir muharebeye girişeceklerdir.

Yunan veliahdı nişanlandı

Atina 28 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Yunanistan veliahdı prens Paul, Hanovre hanedanının şefi büyük Britanya ve İrlanda prensi Dük de Bvasschweig - Lüneburg'un kızı prenses Frederick ile nişanlanmıştır.

İngiliz - Amerikan ticaret muahdesi müzakeratı

Vaşington 28 (A.A.) — Matbuat konferansında sorulan bir suale cevap veren B. Hull, İngiltere ile Amerika arasında bir ticaret itilafı akdi maksadile yapılmakta olan müzakerelerin inkişaf etmek üzere olduğunu beyan etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Uzaktan bir bakış

Yüksek tahsil görmüş bir arkadaşım, Tarih kurultayı hakkında dün bana şöyle sordu:

— Umumi hututunu izah eder misiniz? Ne anladınız?

— Biraz gecikmiş bir sual değil mi?

— Hayır, bilâkis... Sanırım ki tam zamanıdır... Zira, sizin kongreyi başından sonuna kadar takip ettiğinizi biliyorum. İntibalarınız şimdi artık durulmuştur. Büyük bir âbideyi, bir bakışta ihate etmek için, ondan şöyle azıcık uzaklaşmak lâzımdır. İşte uzaklaştık; hatıranızdaki manzaraya bakınız; ne görüyorsanız söyleyiniz. Zira, parça parça okuduğumuz şeyleri yan yana getiremiyoruz.

— Esasen bu kongreyi toplamaktaki gaye, türklüğün mazisiyle meşgul olanları bir araya getirmek, bildiklerini söyletmektir. Öyle de yaptık. Hem biz dinledik, hem de kendi kendilerini dinlemelerine vesile teşkil ettik.

«Bundan çıkan netice şu oldu: Evvelâ, klâsik denen ve mekteplerde şimdiye kadar okutulan tarihin aksaklığı anlaşıldı. Zira o tarih, metod bakımından sürmektedir. Tarihi, bütün akışı, bütün silsilesi içinde, zencirleme halinde mütalâa etmiyor. Bilâkis memleket memleket ayırmış, tabir caizse statik bir tarih - zıp diye doğurmuş, başlıyvermiş bir tarih - mütalâa ediyor. İşte, evvel emirde, yeni ile eskinin arasındaki fark budur.

«Ben, bütün bu kongreyi neye benzettim biliyor musunuz? Parçaları ve parçaları dünyanın dört bir yanına dağılmış bir vazoya... Onun her bir kısmını başka bir profesör getirmiştir. Vazo, kongrede mümkün mertebe yapılmak, eklenmek istenmiştir. Mozaik bir lâvha teşkil eder gibi, parçacıklar, yan yana getirilmiştir.

«Hayır... Şimdiden tablo tamam olmuş değildir. Pek çok eksik parçalar daha vardır. Bu, anlaşılıyor. Fakat elde mevcut parçalardan, hem eserin pek büyük bir eser, hem de nefis bir eser olduğu anlaşılmaktadır.

Akşamcı

Hayvan muayenesine başlandı

Beygir, at, kısrak gibi hayvanların seriri muayenelerinin yapılacağı yazılmıştı. Ziraat Vekâletinden gelen emre göre, iki ay devam edecek olan bu muayene için Belediye şubelerine tebliğat yapılmış ve muayene günlerinin tesbiti ile hayvan sahiplerine ilânı bildirilmiştir.

Tramvay şirketi belediyeye karşı taahhüdlerini ifa etmemiş

Tramvay şirketi muamelâtının Nafia Vekâletinden başka Belediye tarafından da tedkike başlandığını dün yazmıştık. Bu tedkikat neticesinde Tramvay şirketinin Belediyeye karşı vecibelerini ifa etmediği, bilhassa yol tamerine ehemmiyet vermediği görülmüştür. Bundan başka seyrüsefer işlerini de pek iyi tanzim etmediği anlaşılmıştır. Belediye, bu hususta teahhüdlerini ifa etmek üzere Şirket nezdinde müessir teşebbüslerde bulunmuştur.

Su tesisatı
Dört mahalle halkı Vekâlete başvurular

Tifo salgını sıralarında Kırkçeşme çeşmelerinin suları kesildiği zaman Aksaray, Horhor ve civarında dört mahalle halkı susuz kalmıştı. Bu mahallelerin halkı, susuzluk karşısında Terkos almak istemişler ve Belediye Sular idaresine müracaat etmişlerdi. Fakat Sular idaresi tesisat parası olarak 1500 lira istemiştir. Her eve aşağı yukarı 200 lira isabet etmektedir. Sular idaresinin bu talpten vazgeçmemesi üzerine bu mahallelerin halkı Sıhhiye Vekâletine müracaat etmiştir.

Lokantaların kullandıkları tuzlar

Lokanta, birahane gibi umuma mahsus yerlerde masalar üzerinde duran tuzluklarda ince sofraya tuzu bulundurulması lâzım gelirken bazı lokantaların alelade tuz bulundurdıkları ve bu tuzlukların içindeki tuzun uzun müddet değiştirilmiyerek kullanıldığı görülmüştür.

Hıfzısıhha kaidesine mugayir olan bu kayıtsızlık Belediyenin nazarı dikkatini celbetmiştir. Lokantalarda sofraya tuzu bulundurmıyan ve pis tuz kullanan lokantalar hakkında takibat yapılacaktır.

Küçük Neyzen
Uyutulmak için verilen ilaçtan mı öldü?

Küçükmustafapaşa civarında oturan bir kadın, iki buçuk aylık kızı Neyzen'i bakmak üzere, orada Fatma adında bir kadına bırakmıştır.

Çocuk gündüz fazla ağladığı için Fatma bunu susturmak istemiş ve uyutmak üzere çocuğa bir ilaç içirmiştir.

Küçük Neyzen ilacı içtikten sonra derhal derin bir uykuya dalmış, aradan saatler geçtiği halde uyanmamıştır.

Fatma, çocuğun uyanmadığını görünce, kendisini uyandırmak istemiş ve yavrucağın ölmüş olduğunu görmüştür.

Vaka derhal Adliye ve zabıtaya bildirilmiş, Adliye doktoru B. Salih Haşim eve giderek çocuğun cesedini muayene etmiştir. Küçük Neyzenin ne suretle öldüğünün iyice anlaşılması için otopsi yapılmak üzere cesed morga kaldırılmıştır. Müddeiumumilik bu ölüm vakası etrafında tahkikata girişmiştir.

Devairde çalışma saatleri

Teşrinievvelin birinden itibaren devairde mesai saatleri değişecektir. Sabahları saat 9 dan 12 ye kadar ve öğleden sonra da 13 ten 17 ye kadar kış mesai saati tatbik edilecektir.

Haklı şikâyetler

Esnaflı da korumalı

1 teşrinievvelinden itibaren Beyoğlu, Fatih ve Eminönü kazalarında sabahları saat sekizden on buçuğa kadar pazarlar kurulacaktır. Pazarıcı esnaflı sekizden on buçuğa kadar iki buçuk saat devam edecek pazarların kendileri için zararlı olacağını ileri sürerek diyorlar ki:

«— Sabahleyin saat sekizde açılacak pazar yerlerinde yer almak ve satışa arzedeceğimiz metalarmızı nakletmek için sabahın saat altısından faaliyete geçmek icab edecektir. Bununla beraber iki buçuk saat içindeki alışverişin de nakliye vesair masraflarımızı koruyacağı şüphelidir.»

Pazarıcı esnaflı, bu noktalar nazarı dikkate alınarak Belediyeye tesbit edilen kararda ona göre değişiklik yapılmasını istemektedirler.

Sabahları pazar kurulmasında halkın istifadesi olacağı şüphesizdir. Fakat pazarıcı esnafının bu işte zarar görmemelerini de göz önünde tutmak lazımdır.

Sarayburnu cinayeti
faillerinin muhakemesi

Serkis ile Abdullah onar sene hapse, bin lira da tazminata mahkûm edildiler

936 senesi martının otuzuncu gecesi paçavra çalmak maksadile Gül-lü Mehmedin Sarayburnundaki paçavra deposuna girerek orada bekçi Salim Hoca'yı bıçakla öldürmekten suçlu Serkis, Abdullah ve cinayetin işlenmesinde kullanılan bıçağı yikamak ve saklamak suretile cürüm delillerini ortadan kaldırmaktan suçlu Abdullah beraber yaşadığı Saima adındaki kadının muhakemeleri dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Yapılan muhakeme neticesinde bu cinayetin Serkisle Abdullah taraflarından işlendiği sabit olmuş, fakat Salim Hoca'nın ölümüne sebebiyet veren yaraların suçlulardan hangisi tarafından yapıldığı tamamen tesbit edilememiştir. Müstereken işledikleri bu cinayetten dolayı Serkisle Abdullah onar sene müddetle hapislerine, müebbeden âmmeye hizmetlerinden men-nuiyetlerine ve Salim Hoca'nın veresine bin lira tazminat ve ayrıca da muhakeme masraflı ödemelerine, Saimenin de cürüm âleti olan kanlı bıçağı yikamak ve yastık içine saklamak suretile cürüm delillerini ortadan kaldırmak istediği anlaşıldığından onun da yirmi gün hapsine karar verilmiştir.

Vapurda buhran geçirerek öldü

Millî sigorta şirketi memurlarından 60 yaşlarında Papazyan Kadıköy vapurunda bir buhran geçirmiş ve kaldığı hastanede vefat etmiştir.

Eminönü meydanı
İstimlâk komisyonu yarın işe başlıyor

Yenicami etrafına Eminönü meydanının açılması için istimlâk muameleleriyle meşgul olacak bir komisyon teşkil edileceğini yazmıştık. Yarından itibaren faaliyete geçecek olan bu komisyon, Belediye fen müdürü B. Hüsnü, imar şubesi müdürü B. Ziya, harita müdürü B. Galipten mürekkep olacaktır. Bu komisyon, istimlâk edilecek olan binalara tahmini bir kıymet koyacaktır. Bundan sonra asıl istimlâk muamelesine başlanacaktır.

Yenicami ve civarının açılması İstanbul'da yapılacak imar hareketlerinin birincisini teşkil edecektir. Haber aldığımız göre, Eminönü meydanı ile Yenicami civarı açılarak tanzim edildikten sonra Ayasofyada eski Adliye binası ile etrafının tanzimine başlanacaktır.

Eski Adliye sarayı arsası hükûmetten devren alınacak, bundan sonra Adliye sarayı arsasından itibaren denize doğru uzanan saha tamamen istimlâk edilecektir. Belediye burasını amfiteatr şeklinde güzel bir park ve meydan ile süsleyecektir. Bu iş, İstanbul'da yapılacak imar hareketinin ikinci merhalesini teşkil edecektir.

Bundan başka Sultanahmed meydanı da yeni Adliye sarayı yapıldıktan sonra, bir költürpark haline konacaktır.

Kambiyo borsasında
Evvelki güne nisbetle dün hararetli muameleler oldu

Kambiyo borsasında evvelki gündü durguluğa mukabil dün nisbeten hararetli muameleler kaydedilmiştir. Fiatler normaldir. Türk borcu tahvilleri 14,15 liradan açılmış, 14,25 liraya kadar yükselmiş ve akşam üzeri tekrar 14,15 liradan kapanmıştır.

Pariste Türk borcu tahvilleri 252 franktan açılmış, 251 frankta kapanmıştır. Bir frank düşüklük mühim görülmekte normal borsa temevvücatı arasında sayılmaktadır.

Fransız frangi 36 santim yükselmiştir. Londra'da Fransız parası bir İngiliz lirası karşılığı 144,76 franktan açılmış, 144,40 frankta kapanmıştır. Bu suretle frank gittikçe kıymet almaktadır. Fakat frangın 15 gün evvelki yani sukût etmeğe başlamadan önceki kıymetine avdet etmesi için daha altı frank kadar yükselmesi icap eder.

İş bankası önündeki asfalt saha

İş bankasının önünde yapılan asfalt saha, iki kısım üzerinde ve iki asfalt usulü ile yapılmaktadır. Bu iki usulden hangisinin daha elverişli ve dayanıklı olduğu anlaşılırsa o usul tercih edilecektir.

Tercih edilecek usule göre, Yenica-mi önü, Büyük postane, Babıâli ve Ankara caddeleri sonradan asfalt olarak inşa edileceklerdir.

İSTANBUL HAYATI

İkinci terleme

İstanbul'da yeni yapılan binaların hepsinde asrı banyo tesisatı da ihmal edilmiyor. Eski binaların çoğunda da gusulhane namile yıkanılabilir bir yer bulunurdu. Fakat şehrin hangi semtine gitseniz. Her mahallede birkaç da umumi hamam vardır. Ve hiç biri boş kalmaz. Kapıdan girersiniz. Mermer döşeli, geniş, loş bir avluda kırmızı bezlere sarınmış bir baldırı çıplak karşınıza dikilir:

— Buyurun bayım...

Diye gülümsüyerek lâubali bir eda ile kolunuza girer ve sizi sürüklüye sürüklüye dolambaçlı merdivenlerden çıkararak üst katta aynı kıyafette diğer bir arkadaşına teslim eder. Soyunup tekrar aşağıya inerken gene peştemallara sarınmış başka bir adam önünüze düşer. Kadife kaplı, kabara çivili takonyaları ayaklarınıza geçirerek yollarca ıslana ıslana şişmiş, mantarlaşmış bir kapıyı açıp sizi içeriye çeker. Burası daha karanlık ve sıcak su boğusundan boğucu bir hava ile dolu bir geçittir. Size burada başka bir adam vücudünüzü tırmalıyarak üzerinizdeki havluları soyup sizi eski bir peştemalla hamamın içine götürür.

Burası bambaşka bir âlemdir. Derileri haşlıyan, gözleri sulandıran bir sıcaklık. Ortadaki geniş mermer setin üzerine uzanmış çeşid çeşid adamlar. Kuytu, korkunç köşelerden çıkanlar türk, gazel sesleri, su şırıltıları, tenekte tas tıngırtıları...

Her adımda kulağınıza, çıplak vücudunuza buz gibi su damlaları düşerek kurna başına yerleşirsiniz. Terlemek, yıkanmak fasından sonra bir az evvelki adam gene sizi alıp odanıza kadar çıkarır. İşte, ikinci terleme faslı bundan sonradır. Kapıdan girdiğiniz andan yıkanıp çıktığınız zamana kadar size hizmet eden iki veya üç kişi iken hamam kapısından çıkarken taşkıta resmi geçid başlar. Havlulara bürünmüş bir sürü çıplaklar iki sıra dizilirler:

— Sıhatler olsun bayım. Allah ömürler versin bayım...

Her ağızdan bir dua, her kafadan bir ses. Ve uzanan eller yolunuzu keser. Her avuca bir çeyrek bırakırsanız eve gidince malaka bir çamaşır daha değişirsiniz. — C. R.

Küçük Yusufu çiğneyen şoför mahkûm oldu

İki buçuk ay evvel Sadreddin adında bir şoför, idare ettiği kamyonla Kuruçeşme caddesinden geçerken sokak yaşında Yusuf adında bir çocuğa çarparak parçalayıp öldürmüştü.

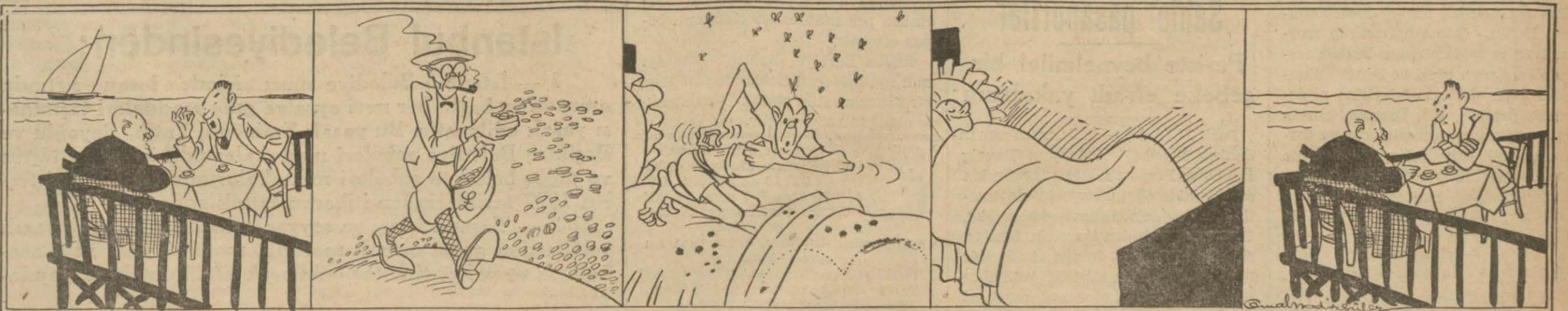
Dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde şoför Sadreddinin muhakemesi bitirilmiştir. Muhakeme neticesinde şoför Sadreddinin on bir ay yirmi gün müddetle hapsine, çocuğun veresine üç yüz lira tazminat ve ayrıca yirmi dokuz lira on kuruş ta muhakeme masraflı ödemesine karar verilmiştir.

Sabah pazarları

Yirmi dokuzu Beyoğlunda olmak üzere bütün İstanbul'da 69 sabah pazarı açılacağı yazılmıştı. Bu pazarların yerleri mahalli Belediye şubeleri tarafından tesbit edilmiş ve İktisad müdürlüğünce tedkik edilmiştir.

Sabah pazarlarına aid kroki dün daimi-encümen tarafından tedkik edilmiştir. Bugünlerde pazar yerleri halka ve şubelere tebliğ edilecektir. Encümen projede bazı tadilat yapmıştır.

Bay Amcaya göre...

— Memlekete gelen seyyahlar her şeyden evvel oturacak otel arıyorlar bay Amca!... Hem öylesine otel ki kendi memleketindekilerden daha konforlu, daha rahat!...

... Adamcağızların hakkı da var hanı!... Mademki dünyanın bir ucundan kalkıp para harcıyarak gelmiş...

... Ne diye rahatsız olsun?...

... Binaenaleyh biz de her şeyden evvel seyyahların istirahatini temin etmeğe çalışmalıyız!...

B. A. — Öyle amma bu, turizm sistemine uymaz sanırım! — Neden?...

B. A. — İktisad asrının seyyahı rahatı bulunca sırtüstü yatar, şehri dolaşıp para harcamaz!

Çin ordusu Kalganı geri almak için ilerliyor

Milletler Cemiyeti komitesi açık şehirleri topa tuttuğundan Japonyayı mânen mahkûm etti

Changhai 28 (A.A.) — Central News ajansının bildirdiğine göre, Çin kuvvetleri ve bilhassa sekizinci orduya mensup kuvvetler, Changhai'nın şimalinde kâin Lianhiotu-Kuangling yolundan şimale doğru ilerlemektedirler. Bu kuvvetlerin hedefi, Japonların işgali altında bulunan Tatung ve Kalgan'dır.

Ricat etmekte olan Japon kitaları, Çin'in şimalindeki hareketlerle şöhret bulan Suzuki müfrezesine mensuptur.

Japonya mânen mahkûm oldu

Tokyo 28 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor: Deniz mahfillerinde zan edilmesine göre Çin şehirlerinin hava bombardımanı dolayısıyla Milletler Cemiyetinin istişari komitesi tarafından manevî mahkûmiyet kararı verilmesine ecnebi matbuatının kasde müstenit haberleri sebep olmuştur.

Cenevre komitesinin kararları vaziyeti düzeltecek mahiyette değildir. Japon tayyareleri askeri müesseseleri bombardıman etmekte ve hiç bir zaman mücadele etmeyen Çinlilere taarruz etmektedir.

İngilterenin yeni bir teşebbüsü
Tokyo 28 (A.A.) — İngiltere sefiri dün Hariciye Nazır vekilini ziyaret

ederek Nankin merkez hastanesinin bombardımanına sureti mahsusada nazarı dikkatini celbetmiştir.

Japon tayyarelerinin faaliyeti

Changhai 28 (A.A.) — On beş kadar Japon tayyaresi bu sabah Yangspu'dan hareket ederek Nankin istikametine uçmuştur.

Japon ordusu namına söz söylemeye salâhiyetler bir zat şu beyanatta bulunmuştur:

«Dün Lotien muntakasında 500 metre kadar ilerledik. Çinlilerin adetçe büyük mikyasta faik olmaları, Japonların süratle ilerlemelerine mâni olmaktadır.»

Nankin gene bombalandı

Tokyo 28 — Nankin Japon hava filolarına mensup tayyareler tarafından iki kere bombardıman edilmiştir.

Japonya uzun bir harbe hazırlanıyor

Tokyo 28 (A.A.) — Çin ile muhasemanın uzun müddet devam etmesinden tevellüd edebilecek mahzurlara karşı koymak üzere Harbiye nezareti, bu sabah faal ve ihtiyat ordularındaki kıtaata mensup zabitan ve efradın askeri hizmetleri müddetlerini iş'arı ahire kadar temdid eden bir emri yevmi neşretmiştir.

Hitler ve Mussolini

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Burada hazır bulunan ve bütün dünyada bu tezahürü takib eden sizler, şunu kabul ediniz ki, iki millî ve otoriter rejim birlik yolunu bulmuşlardır. Hem öyle bir anda ki, demokrat ve demokrasi enternasyonalı fikirleri ancak garaz ve infisah tezahürleriyle kendilerini göstermekte bulunuyorlar. İki milletin bu birliğine entrikalar veya iftiralarla hâle getirmek hususunda her teşebbüs yüz on beş milyon halkın azmi ve keza şu anda sizin önünüzde bulunan ve size hitab eden iktisadın azmi sayesinde tamamen akim kalacaktır.

Mussolininin nutku

Hitlerin bu nutkunu müteakip İtalyan millî marşları çalınmış ve Mussolini şiddetli alkışlar arasında ayağa kalkarak ve Almanca olarak demiştir ki:

Almanya ve onun şefine yaptığım ziyaret ve sizin önünüzde söyleyeceğim nutuk iki milletimizin hayatında ve bizzat benim kendi hayatımda mühim bir an teşkil etmektedir. Benim bu ziyaretim, mutad siyasi ve diplomatik ziyaretlerle kıyas edilemez. Bugün sizi selâmlamak üzere buraya gelmiş olmaktığım, yarın başka bir yere gideceğim demek değildir.

Mussolini Berlinde yalnız İtalyan hükûmetinin reisi sıfatıyla değil, aynı zamanda millî bir ihtilâlin reisi sıfatıyla de bulunduğunu ehemmiyetle kaydettikten sonra, sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Almanya ziyaretim gerisinde gizli düşünceler saklı bulunmuyor. Esasen icabından fazla ayrılığa uğramış Avrupanın bugünkü ihtilâflarına ilâve edilecek hiç bir şey hazırlanmıyor. Berlin - Roma mihverinin mevcudiyeti ve sağlamlığının burada resmen ve alenen teyid ve beyan olunması diğer devletler aleyhine mütevaccih değildir. Biz, nasyonal sosyalist ve faşistler sulh istiyoruz ve daima bu sulh için çalışmaya âmade bulunacağız. Eğer dünya âlâka ile Berlin mülâkatının neticesi ne olacağı, harp mi, sulh mu? diye sorarsa biz ikimiz, Hitler ve ben yüksek sesle cevap veriyoruz: Sulh.

Şu anda her zamandan ziyade kanım ki, yeni Almanya bütün kuvvetle ve bütün sulh aşkı ve Avrupa sulhünün esaslı bir unsuru bulunuyor.

Fasistlik

Mussolini her iki milletin de dissiplin, cesaret, mukavemet kudreti ve va-

tan aşkı içinde yetişen gençliklerine istinad edildiğini, Almanya ve İtalyada bilhassa kendisini bolşevikliğe karşı mücadelede gösterdiğini tebarüz ettirdikten sonra bolşevikliğe hücum eylemiş ve demiştir ki:

«Faşistlik, bolşevikliğe sözle ve eli silâhlı olarak karşı koymuştur. Çünkü eğer söz kâfi gelmezse silâh kullanmak lazımdır. İşte biz, İspanyada bu suretle hareket ettik. İspanyada binlerce gönüllü faşist vardır. Onlar, Avrupa kültürünü kurtarmak için orada can vermişlerdir.»

Mussolini yarınki Avruranın faşist olacağını ve İtalya ile Almanyanın uyandıklarını söyledikten ve «Avrupa da ne zaman uyanacaktır?» diye sorduktan sonra sözlerini şöyle bitirmiştir:

Geçenlerde Nurenberg kongresinde de söylendiği gibi çok iyi bildiğiniz bir takım gizli kuvvetler vardır ki, dahili bir harbi bir dünya harbine tahvil etmek istiyorlar. Binaenaleyh, 115 milyonluk iki büyük milletin sarsılmaz bir kararda birleşik kalmaları zaruridir. Bugünkü muazzam tezahür dünyaya onun bir delilini vermektedir.»

Toplantı geceleyin ordunun otuz bandosunun iştirakile sahada verilen büyük bir konserle nihayet bulmuştur.

Mussolini bugün Almanya'dan ayrılıyor

Berlin 28 (A.A.) — Mussolini ve maiyeti yarın şerefine tertib edilen askeri geçid resminde hazır bulunduktan sonra akşam üzeri Almanya'dan ayrılacaktır.

Sahte pasaportlar

Pariste beynelmilel bir şebeke efradı yakalandı

Paris 27 (A.A.) — Polis, uzun zaman danberi Belçika, Hollanda, Dancig İngiliz ve Fransız zabıtası tarafından aranılmakta olan pasaport ve kıymetli evrak sahtekârlarını yakalamıştır. Bu çete, 31 kişiden ibarettir. Bunlar, 500 franktan 2500 franga kadar bir ücret mukabilinde sahteliği belli oluyacak derecede mükemmel pasaport yapıyorlardı.

Bunlardan, dördü Rus, üçü Fransız, sekizi Polonyalı, ikisi İtalyan, biri Hollandalı, biri Tunuslu, biri de Çek'tir. Diğerlerinin hakikî tabiyetleri tesbit edilememiştir.

Celâl Bayarın hayatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

işaret ve ilhamlarıyla İş bankasının başında senelerce bütün kudretle çalışmıştır. Dünyanın tanıdığı pek mühim bankalardan biri haline gelen İş bankası buhran denilen en müthiş badirenin savetine karşı Celâl Bayarın azim ve kudreti ile mukavemet etmiş, buhranı mağlûp etmiştir.

İktisad Vekâletini deruhte ettiği zaman bir nutkunda söylediği «Behemehal refahi fethedeceğiz!» vecizesi bugün neticelerini veriyor; Başvekilliği zamanında büsbütün kuvveden fiile çıkacaktır.

Hususi hayatı sade, mütevazıdır. Atı sever ve denizden fevkalâde hoşlanır. At ve kotra sporu neşesinin belli başlı membaıdır. Moda deniz klübü de onun eseridir. Deniz klübü birçok müşkülâtla karşılaşmıştı. O, bütün müşkülâtı yendi.

Türk - Yunan iş birliği

Yunan başvekili teşrin-evvel sonlarına doğru Ankarayı ziyaret edecek

Atina 28 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Katimerini gazetesi Başvekil Metaksasın Anakraya yakında yapacağı ziyareti mevzuubahis ederek Yunanistanın, Yugoslavyanın, Türkiye'nin ve Romanyanın son müzakerelere vahdet halinde iştirak ettiklerini ve Balkan anantını devletlerinden her birinin menfaatleri mucibince sulhün nefine olarak hadisat üzerinde müessir olduklarını kaydettikten sonra diyor ki: Bu neticeden memnun olabiliriz.

Çünkü Balkan milletlerinin tesanüdü, müşterek menfaatleri ve teşriki mesaisi hakkında söylenen sözleri bu netice, fiiliyat ile tesbit etmiştir. İşte, bu muhlisane anlayış havası içindedir ki, Yunan başvekilinin teşrin-evvelin sonlarına doğru yapacağı seyahati yuku bulacaktır. O seyahat ki, Türk dostlarımız tarafından temenni edilmekte ve Başvekil Metaksas ta müttelifler arasında yapılacak bu temaslarm dostlukları tarsin, bağları takviye edeceği kanaatle gerçekleşireceklerdir. Yunan hükûmetinin reisi tarafından yapılacak bu seyahat iki devlet arasında daha sıkı bir teşriki mesaiye doğru hareket noktasını teşkil edilecektir.

Bu iki devlet arasında hudud mevcud değildir.

İngiliz hardiye nazırının beyanatı

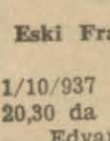
Fransanın millî müdafaasını beşer dehasının varacağı mükemmeliyette bulmuş

Paris 28 (A.A.) — İngiltere Harbiye Nazırı, Parisi terketmeden evvel kısaca, beyanatta bulunarak Fransanın millî müdafaası teşkilâtını beşer dehasının vasıl olabileceği mükemmeliyet derecesinde bulmuş olmanın mütevellid memnuniyetini beyan etmiştir. Mumalleyh, Fransanın çatısını teşkil etmekte olan Fransız askerlerinin vatanperverliklerinden, kuvvei mane-viyelerinden ve mukavemet kuvvetlerinden pek mütehasis olduğunu beyan etmiştir.

İngiliz Harbiye Nazırı, Fransayı nun mukadderatı hakkında sarsılmaz bir itimada sahip olarak terketmekte olduğunu söylemiştir.

Tepebaşı dram kısmı
1/10/37 cuma gününden itibaren saat 20.30 da **KURU GÜ-RÜLTÜ** komedi 3 perde 16 tablo
Yazan: Shakespeare, Türkçesi M. Şükrü

Eski Fransız tiyatrosu, Şehir tiyatrosu operet kısmı
1/10/37 cuma gününden itibaren saat 20.30 da **TOKA** komedi 5 perde, Yazan: Edvar Burde, Türkçesi: Fikri Adil

ERTUĞRUL SADİ TEK
Bu gece
(BÜYÜKADA) da
Perşembe (YEŞİLKÖY)
Cuma (HEYBELİ)
Cumartesi (BÜYÜKDERE) de
(DONANMA GECESİ)

Kırkçeşme suyu kapatıldı fakat şadırvanlar akıyor

Belediye ve Sıhhiye müdürlüğü şadırvan çeşmelerinin kapatılarak Terkos alınmasını istiyorlar

Kırkçeşme suları harıl harıl akan şadırvanlardan biri

Kırkçeşme sularında koli basil bulununca Sıhhiye müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine İstanbulda Kırkçeşme suyu çeşmeleri kapatılmış, yerlerine Terkos çeşmeleri tesis edilmişti. İstanbul hamamlarından bir kısmı da Kırkçeşme suyu kullandıkları için susuzluktan kapanmıştı.

Tifonun salgın bir halde hüküm sürdüğü sırada alınan bu tedbir çok yerinde idi: Fakat çeşmeler ile, hamamların kapanmasına rağmen Kırkçeşme suyunu ihtiva eden cami şadırvanları harıl harıl akmaktadır. Bunların elân faal bir vaziyette olmaları hamamların kapanan hamamların şikâyetlerini celbetmiştir.

Hamamların belediye ve Sıhhiye müdürlüğüne müracaat ederek Evkafa aid cami şadırvanlarından Kırkçeşme suyu akarken ve halk bunu kullanırken hamamlarının kapatılmasını hak-sız bulduklarını bildirmişlerdir.

Belediye reisliği, evkafa müracaat ederek cami şadırvanlarından yalnız

namaz kılanların abdest almadıklarını, halkın da şadırvan suyundan istifade ederek evlerinin ihtiyaçlarını temin ettiklerini ileri sürerek Kırkçeşme suyu kullanan şadırvanların kapatılmasını ve şadırvanlara Terkos suyu alınmasını istemiştir. Evkaf idaresi, Terkos su tesisatı için tenzilatlı tarifenin tatbikini istemiş, fakat belediye de buna henüz muvafakat cevabı vermemiştir.

Sıhhiye müdürlüğü de şadırvanların faaliyetinde bulunması doğru olmadığını vekâlete bildirmiş, çeşmelerle hamamların kapatılması yarım tedbir alındığını ileri sürmüştür. Alâkadarlara göre şadırvanlar kapatılmadan ve yerlerine Terkos tesisatı yapılmadan Kırkçeşme suyundan gelecek tehlikenin önünü almak kabil olmayacaktır.

Bu meselenin halli, Sıhhiye vekâletile Evkaf umum müdürlüğü arasında cereyan edecek müzakereye bağlıdır.

BU AKŞAM MELEK SİNEMASINDA
Sinema dünyasının 2 büyük yıldızı
KLARK GABLE **JOAN CRAWFORD**
Fransızca sözlü aşk ve güzellik filmi
GÖNÜL YOLU

Ayrıca: PARAMOUNT dünya havadisleri.

TÜRK SİNEMASI

Hazırlıklarını ikmal ederek tamamen modern bir şekilde yeni mevsime pek yakında başlıyor.

BEYAZ ZAMBAK

Amerikanın en güzel yıldızı
KAY FRANCIS - RİKARDO KORTEZ
Genç bayanların zevkle görecekları ve unutamayacakları bir şaheser.

İstanbul Belediyesinden:

1 — İstanbul Belediye sınırı içinde insan sırtında omuzda ve başta her nevi eşya ve gıda maddeleri taşınması yasak edilmiştir. Bu yasak Eminönü, Fatih, Beyoğlu ve Beşiktaş Belediye şubeleri muntakalarında 1 birinci teşrin ve diğer belediye şubeleri muntakalarında da 1 ikinci teşrin 1937 tarihlerinden itibaren tatbik edilecektir.

2 — Taşıma işleri ve seyyar satıcılık yukarıda yazılı şekillerden gayri olarak motörlü, motörsüz her nevi arabalarla ve yahut elde taşınabilecek küçük kaplarla yapılmaktadır.

3 — Muvakkat mahiyette olmak üzere bazı kayıt ve şartlar altında şimdiye kadar yapılmasına müsaade edilmiş olan küfe ile her nevi nakliyat birinci maddede yazılı tarihlerden itibaren ait oldukları muntakalarda yasaktır. (B.) (6571)

SİYASİ İCMAL:

Filistinde tedhiş ve silâhlı kıyam hareketi

İngiltere hükümeti Filistindeki mevcut vaziyeti, burasını üç parçaya ayırmak suretiyle değiştirmeye karar verilmesini parlamentoya bırakmıştı. Parlamento ise Milletler Cemiyetine havalesini istemişti. Milletler Cemiyeti dahi bu işi tekrar bir komisyon tarafından tedkik ve tahkik edilmeğe bırakmıştır. Bu suretle Filistin'in son mukadderatı üzerinde hiçbir taraf kati bir hüküm veremeyip havale suretiyle meseleyi süruncemede bırakmakta ve vakit kazanmağa çalışmaktadır.

Filistin'in âkabetinin böyle meçhul kalması Siyonistler için tahammül fersa değildir. Fakat Filistin Arapları bu memleketin tamamının muhafazasını kendi mevcudiyetleri için zaruri ve hayati saydıklarından tekrar silâha sarıldılar. Her tarafta İngiliz memurlarına ve şüphelendikleri hemcinslerine ve ailelümum Yahudilere karşı silâh ve bomba ile taarruz ediyorlar.

Bu hareketin başında bulunanlardan tevkif edilip Akkâya gönderilerek

kalebend edilenler Filistin dâvasına bütün İngiliz âleminin ve dünyanın dikkat ve merhametini celb için ahlak grevi ilân etmişlerdir.

Son günlerde bu tedhiş ve müsellâh kıyam hareketi o kadar ilerlemiştir ki en büyük İngiliz memurları bile suikastlerden masun kalamıyorlar. Ahiren Filistin'in maruf beldelerinden Nasıra'da Taberiye sancağı İngiliz komiseri Andrews ile bir İngiliz polisi Anglikan kilisesinin kapısı önünde rovelver kurşunlarıyla öldürülmüştür.

Tedhiş hareketinin bilhassa Şimali Filistinde kuvvetli olması, İngiliz tahkik komisyonunun bu yerleri müstakıl Yahudi devletine tahsis ederek buradaki 400,000 Arabin başka taraflara nakledilmesini tavsiye etmesinden peyda olan heyecan ve nevmiddeden neşet etmiştir. Filistin Arapları'nın kendi vatanlarının parçalanmasında seyirci kalamıyacaklarını isbat eden bu hadiseler, İngiltere için yeni bir büyük gâlle teşkil ediyor.

Feyzullah Kazan

Topkapı surları haricinde büyük bir meydan yapılacak

Belediye Fen heyeti projeyi hazırlayınca derhal tesisata başlanacak

Güzel ve geniş bir meydan haline konacak olan Topkapı caddesi

Evvelki gün açılma merasimi yapılan İstanbul - Lüleburgaz asfalt yolunun başını teşkil eden Topkapıda sur haricindeki kısım, uzun senelerden beri yüz üstü kalmış, imar edilmemiştir. Asfalt şose yapıldıktan sonra meydanın bu halde bırakılması muvafık görülmemektedir.

Haber aldığımız göre kale kapısının tarihi kıymeti muhafaza edilmek

şartile Topkapıda kale dışında kalan kısım, yani asfalt caddenin başlangıcını güzel bir meydan haline çevirmek üzere belediye fen heyeti tarafından bir proje hazırlanacaktır. Burada istilâk edilecek pek az bina ve arsa vardır. Kısım kaldırılacak mezarlıklardan sonra meydan bütün güzelliğiyle meydana çıkacaktır. Meydanın etrafı bir park ile tezyin olunacaktır.

Arnavutköy gazinosundaki cerh vakasının muhakemesi

Lâtif, Siyamı yaraladığını, Halit de bardak, tabak kırdığını inkâr ediyor

Bir gece Arnavutköyünde Markonun gazinosunda Gülizar adında bir kadın yüzünden çıkan kavgada şoför Siyam adında birini tabanca ile yaralamaktan suçlu Lâtif ve bu kavgada tabak, bardak ve saire atıp kırarak sokak sahilinde gazino sahibini zarara sokmak suçundan da şoför Siyam ile arkadaşı Halidin muhakemelerine dün üçüncü ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Mahkemede evrak okunduktan sonra suçlulardan Siyam vakayı şöyle anlatmıştır:

— Vaka gecesi Halit ve diğer dört arkadaşla birlikte Sirkeci'de bir gazinoda oturup içtik. Orada Lâtif ile arkadaşları ve Gülizar beraber oturuyorlardı. Biraz orada oturduktan sonra biz çıktık ve Arnavutköyündeki Markonun gazinosuna gittik. İçeriye girdiğimiz zaman Gülizarla Lâtif ve arkadaşlarının da buraya gelmiş olduklarını gördük. Onlar bizi görünce, Gülizar:

— Siz hep bizim arkamızı takip ediyorsunuz...

Diye küfredti. Başımızdan aşağı tabaklar, bardaklar fırlatıldı. Ortalık birbirine karıştı. Bu vaziyet karşısında ben de: «Bu rezalet nedir, ben posta olmak istiyorum» diye bağırdım. O sırada biri üç el, biri de dört el olmak üzere yedi el silâh patladı. Ben yaralandım...

Siyamı yaralamaktan suçlu Lâtif te şunları anlatmıştır:

— Arkadaşım Recepte beraber Sirkeci'de oturup kahve içtik. Gülizar bizimle beraber değildi. Bizden evvel gazinoya gitmiş ve kalabalıktan yer bulamadığımız için arkadaşım da Gülizarın masasının bir kenarına oturmuştu. Biraz sonra biz oradan çıktık ve bir iş için Arnavutköyüne gittik ve Markonun gazinosuna girdik. Gülizar da arkadaşlarıyla oraya gelmişti. Recepte rakı içti ve sarhoş olduğu için gazinoda kalacağını söyledi. Vakit geç olduğu için ben son tramvayla İstanbul

Trabzon limanında asrî tesisat yapılacak

B. Raufî tedkikat için Ankarada Trabzona gidecek

Satın alınan Trabzon liman şirketi 1 teşrinievvelden itibaren İstanbul liman işletmesi tarafından idare olunmağa başlayacaktır. Trabzon limanı birçok bakımdan ehemmiyetli bir limandır ve gittikçe de ehemmiyeti artmaktadır.

Bazı ihraç mallarımız için esaslı bir iskele olan Trabzon limanı asrî tesisatla tehziz edildikten sonra mükemmel bir ihraç merkezi haline gelebilecektir.

Trabzon limanı bugünkü şekliyle pek ipitdal bir haldedir. İstanbul limanında olduğu gibi orada da asrî antepolar tesisine, fırtınalı havalarda tahmil ve tahliye işlerinin kolaylıkla görülebilemesi için bir dalga kıran yapılmasına lüzum görülmüştür.

Bu hususlarda İktisad Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden İstanbul liman işletme idaresi müdürü B. Raufî Ankaradan Trabzona geçmiştir. M. Raufî, İstanbuldan Trabzona giden muavini B. Hâmidle birlikte şirketin satın alınmasına aid son formaliteleri ikmal edecek ve limanın tesisatlandırılması için de tedkiklerde bulunduktan sonra şehrimize döneceklerdir.

Şirketin limanda evvelce yaptığı tesisat 30,000 liraya satın alınmakta olduğuna göre Trabzona yapılacak ilâve tesisatın ehemmiyeti kendiliğinden meydana çıkmaktadır. Tesisat işleri senelere taksim edilmiştir. Bu sene bütçesile yapılacak yeni tesisatın da 30,000 liraya bulacağı tahmin edilmektedir.

Rüşvet davası

Cürümüşhuda yapan polis Hamdi dün tekrar dinlendi

Ahmed Nüzhet adında birinden 25 lira rüşvet almaktan suçlu sabık Yeniköy nahiye müdürü B. Alâeddinin muhakemesine dün birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Rüşvet cürümüşhudunu yapan ve evvelce şahid olarak dinlenen polis Hamdi dün tekrar dinlenmiş ve hadiseyi evvelce olduğu gibi yeniden anlatmıştır. Vaka günü nahiye müdürü B. Alâeddinin elinde baston bulunup bulunmadığı mavzuubahis olmuş, şahid Hamdi evvelâ B. Alâeddinin elinde baston gördüğünü söylemiş, bilâhare Ahmed Nüzhetin o gün Alâeddinde baston bulunmadığını söylemesi üzerine:

— Pek farkında değilim. Biz, Alâeddinin rüşvet olarak aldığı paraları yolda yere atmaması için hep yerlere bakarak yürüyorduk. Bunun için Alâeddinin elinde baston bulunup bulunmadığını pek iyi hatırlıyayım...

Diğer şahidler İstanbulda bulunmadıkları için mahkemeye celbedilememişlerdi. Mahkeme, kararını vermek üzere, muhakemeyi başka güne bıraktı.

bu la inmek üzere dışarı çıktım. Tramvay istasyonunda beklerken bir aralık Recepte başı açık koşarak geldi ve, gazinoyu bastılar, kavga oldu, beni de yaraladılar, dedi. Ben hiçbir şey yapmadım. Silâhtan ve Siyamın yaralanmasından haberim yoktur...

Gazinocuyu zarara sokmaktan suçlu Halit de orada tabak ve saire atıp kırmadığını söylemiştir.

Kavga esnasında gazinosunda tabak, bardak ve sairesi kırılmak suretiyle zarara sokulduğunu ileri süren gazinocu Marko mahkemeye bir istida vererek hakkı şahsi dâvası açmış, fakat kendisine tabliğat yapılamadığı için mahkemeye gelmemiştir. Muhakeme, Markonun dâvacı sıfatile mahkemeye celbine ve şahidlerin dinlenmesine karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Edebiyatı cedideden Büyük Namık Kemal oğlu Ali Ekrem

Cenevre 4 Eylül

Ali Ekrem Edebiyatı Cedide alestinin en ateşlisi idi denilebilir. Ona arkadaşlar ziyade saygı da gösterirlerdi, çünkü Ali Ekrem büyük Namık Kemal'in oğlu idi. Namık Kemal hakikatte edebiyatı cedidenin amblemi idi. Edebiyatı cedideyi kuran Recai zade Ekrem, Namık Kemal'in şakirdi idi. Biz hepimiz de Namık Kemal «Vatan Silistre» piyesindeki «Tuna serhaddimizdir» sözle anardık. Vatan kelimesini ilk kullanan büyük vatanpervere yürekten bağlılığımız pek kuvvetli idi. Bu bağ çözülmezdi, gevşeyemezdi. Onun için Ali Ekreme karşı saygımız fazla idi. onda babasının gölgesini görürdük.

Namık Kemal'in oğlu Ali Ekrem de dünyadan göçtü; 1896 da kurulup 1900 yılının başına kadar edebî ve içtimai rolünü yapan ve bu sayede Servetifünun'un adını tarihimize geçiren edebiyatı cedide arkadaşlarından göçenlerin sayısı çoğaldı. İşte sayıyorum, bu sayış ölüm tarihi sırasıyla: Ahmed Şuayb, Recai zade Ekrem, Tevfik Fikret, Mehmed Rauf, Şair Sefâ, Süleyman Nazif, Mehmed Cavid, Cenab Şehabeddin, Celâl Sahir, Ali Ekrem.

Bu saydıklarım edebiyatı cedidenin en canlı âzalarındandı. Hepsi de birer birer dünyadan ayrılarak gittiler. Bugün Ali Ekrem de o kafiyele karıştı, canlarına rahmet olsun.

Ali Ekrem Servetifünuna devam ettiği zaman mabeyin kâtiplerinden idi. Adını açık kullanmazdı. O zamanki eserleri hep A. Nadir imzasını taşıyor. Kendisiyle beraber yine mabeyin kâtiplerinden Resid dahi edebiyatı cedidenin canlı arkadaşı idi ve birbirlerinden çokluk ayrı durmazlardı.

1900 yılında Babiâli yokusunun bir takım yazıcıları edebiyatı cedidecilere «Dekadan» adını takmışlardı. Dekadanlarla alay etmek sade hafife ve kara cahil «Malûmat» cı Baba Tahire kalmıyordu, «İkdam» gazetesinin de dekadanlarla eğlenmek huyu olmuştu.

Dekadan, dekadan, dan, dan!

Nekaratlı istihza şürleri basar dururlardı. Ebedi yolculuğunu düşünerek kendisini sevgile andığını Ali Ekrem edebiyatı cedideye başka çığır vermek isterdi. O, Fikretin ve Cenabın yeni ruhlu yazılarını tenkid ederdi ve onun için aralarında münakaşalar eksik olmazdı. Bu didişmelerin Servetifünun yurdunda ve arkadaşlar arasında sürmesi hiç fena bir şey değildi. Münakaşalardan yeni hakikatler çıkabilirdi. Onun için Recai zade Ekrem başta olduğu halde herkes bu münakaşalara keyifle bakıyordu. Fakat günün birinde çok tatsız bir hareket karşısında kaldık! Ali Ekrem ile Resid haber vermeden Servetifünunu bırakıp bütün gençliğin iğrenç gördüğü Baba Tahirin «Malûmat» mecmuasına geçivermişlerdi. Onların bu hareketleri edebî ve ilmi münakaşayı unutturmuştu. Mesele reaksiyoner bir şekli almıştı, ve zannediyorum ki bu hareketi yapan bu iki arkadaş yanlış yol tuttuklarını hemen anlamışlardı, fakat iş işten geçmişti. Tevfik Fikret bu hareketi onlara asla affetmemiştir.

Ali Ekrem'in Servetifünunda çok güzel yazıları çıkmıştır. Beni en çok meclûb eden yazısı 1906 Yunan muharebesinden sonra harbî şehidleri ve malûllerile gazileri menfaatine olarak bastığımız Servetifünun «Nüşai Mümtaze» sinde çıkan «Mehmedciğin mektubu» dur. Edebî meselelerde ve hele şîr vadisinde söz söyleyecek kadar kendimde asla varlık duymadım. Fakat okuduğum manzum sözler içinde ruhu işliyenlerden bir tanesi de Ali Ekrem'in «Mehmedciğin mektubu» dur.

«Servetifünun nüşai mümtaze» çok ihtimamla yazılmış ve çıkarılmıştı. Bu nüshanın temin eylediği hatırı sayılır mühim meblağı o zaman yıldızdaki iare komisyonuna yatırdığımız zaman bütün edebiyatı cedidecilerin ve onları sevenlerin göğüsleri kabarmıştı.

Abdülhamid, Ali Ekrem'in ve arkadaşı Resid'in «Malûmat»da dahi olsa yazı âleminde kaldığını istemiyordu. Bir bahane ile Residi mabeyin kâtipliğinden Kudüs mutasarrıfına göndermişti. Biraz sonra Residi başka yere naklederek Ali Ekremi Kudüs mutasarrıfı yaptı ve 1908 de meşrutiyet ilânı Ali Ekremi Kudüs mutasarrıfında buldu.

Burada aklıma tuhaf bir vaka geliyor. Meşrutiyeti müteakib sadrazam Said paşa ilk günlerde kanunu esasî hükümlerini unutarak ve onları çiğniyerek sarayın emriyle Beyoğlu mutasarrıfı Hamdiyi zaptiye nazırlığına getirmişti ve bu hal hürriyet ve meşrutiyet âşklarını son derece coşturmuştu. Bu coşkunluk ile Said paşadan dahiliye nezareti inha etmediği halde Hamdiyi nasıl zaptiye nazırı yaptınız diye bağırlıyordu. İlk soruguyu yazı ile operatör Cemil paşa yapmıştı. Ben de ağızdan sormaya gidenlerin başında idim. Said paşa şöyle cevap vermişti:

— Bir yanlışlık var; inha dahiliyeden gelmemiştir. Hamdinin yerine başkasını zaptiye nazırı yapalım, kim istersiniz?

— Biz falanı filânı yapınız diyemeyiz! Kanunu esasî ahkâmını tatbik ediniz.

— Kudüs mutasarrıfı Namık Kemal zade Ali Ekremi düşünüyorum.

— Ali Ekrem'in Kudüsten buraya gelmesi en aşağı bir haftalık iştir, bugünden yeni zaptiye nazırı lazım. Baksanıza Hamdi hapishanenin kapısını açıp en azılı mahkûmları salıverdi. Baba Tahir de baştadır.

— O halde Edirne valisi Ziver Beyi getireceğim.

— Ziver Bey yarın sabah gelinceye kadar zaptiye nazırı kimdir?

— O, vazifeyi bu gece ben kendim yaparım.

İşte size tarihi bir fıkrâ.... Bu vakayı «Matbuat hatıraları» adlı kitabımda yazmıştım. Said paşanın o aralık Ali Ekremi zaptiye nazırı yapmak isteyişi, Abdülhamidin emriyle zaptiye nazırlığına getirilen Hamdinin meşrutiyet ilânının ilk kaynaşışlı günlerinde kendisinden beklenilen vazifeyi görmesi için ya zaman kazanmak için idi, yahud hürriyet ve meşrutiyet âşklarına hürriyet babası Namık Kemal'in oğlunu peşkeş çekerek göz avutmak içindi. Bunun hangisinin doğru olduğunu kestiremem. Sadrazamın odasında bu konuşmada ben hazırım; orada dahiliye nazırı Memduh paşa ile Turhan paşa da vardı. Onların halleri ve bakışları da bana aradığım hakikati tebarüz ettirmemiştir.

Hakikatte sadrazam Said paşa iç yüzü zor anlaşılır son siyaset adamlarımızdandı ve Abdülhamidin hem çekindiği hem sevdiği veziri idi. Nasıl ki meşrutiyetten sonra ittihatçıların da böyle veziri olmuştu.

Ali Ekrem meşrutiyette memuriyet hayatından çekildi, yazıcılığa ve edebiyata kendini bağladı. Darülfünunda edebiyat profesörü oldu ve o zaman Servetifünun edebiyatını çok güzel teşrihe ve tesbite muvaffak oldu.

Ali Ekrem, oğlu Cezmiyi hazin bir surette kaybettikten sonra kendisini tophıyamamıştı. Bu koca şairde, sevimli edibde asle merbutiyetli çok kuvvetli idi. Dostluğa hürmetli ziyade idi. Yazık ki ömrünün son yıllarını her noktadan acı ve mahrumiyetli haller içinde geçirmiştir. Tanrı kendisine geniş rahmetler versin.

Ahmed İhsan Tokgözü

BERLITZ

373 İstikâl caddesi

Akşam Lisan kursları

Fransızca - İngilizce vs.

Ayda 4 liradır.
Haftada 3 ders

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Yazlıktan dönerken

Yazlığa giderken keyfinize göre istediğiniz yeri seçtiniz. Sıhhatinize yarar mı, yaramaz mı, düşünmediniz. Aylardanberi zayıflıyorsunuz. Çabuk yoruluyorsunuz. Kuvvetiniz az. Yemeğe istek yok. Ne kadar özlerdiniz, kızgın güneşi, deniz havasını; düşkün vücutta düzen veren bu şeyleri... Bu işte söz söylemeğe salâhiyeti olanlara danışmadan denize girdiniz, saatlerle kumsallarda, kızgın güneşin altında uzandınız, yattınız. İşte üç ay sonra akciğerlerize verem yuvarnağı başlamış. Bunları yapmadan önce göğsünüz araştırılırdı, ciğerlerde pusu kuran düşman uyandırmıyaktı.

O kestirilemeyen devresinde verem, görülebilecek, sezilebilecek bir halde değildi; klâsik tabiri ile kuvvede idi, fiile, faaliyete çıkmamıştı. Yalnız vücutta umumî kargaşalıklar, uygun-suzluklar vardı: Uzviyete basillerin sokulduğunu, dolduğunu gösteren haberci alâmetler... Deniz kenarına gidileceğine yükseltiler çıkılsaydı yüksekler henüz başlamak üzere olan hastalığı siler, süpürürdü. Deniz havası hastalığı kamçılıdı, şahlandırdı.

Sorabilirsiniz, deniz kenarına gönderdiğiniz veremliler var! Bunlar, verem içlerinde değil, dışlarında olanlardır. Kemik veremi, deri veremi, bezlerin veremi gibi. Kemik veremi, mafsalları verem olanları denize göndermek için neler çekeriz...

Akciğerlere kolaylıkla hücum eder, bir plörezi bir kan tükürme bunu gösterir. Gizlenmiş, pusuya yatmış veremi yakalamak için ince muayene pek değerlidir. Yazın çocukları kampa gönderirken böyle bir muayeneden geçirilmeleri bir çok felâketlerin önünü alır.

Akciğerleriniz sağlam. Ya damarlarınız, yokladınız mı onları? Tansiyonları yükselenler, kalblerinin eti bozuk olanlar, damarları sertleşenler denize girerler, enginlerden gelen sert rüzgârlara göğüs gererlerse zarar görürler. Altmış geçenler, nikrisliler, romatizmalılar, böbrekleri bozuk olanlar denize girmesinler. Hırçın sınırlılara de deniz ve deniz havası dokunur. Kulakları ve göz kapakları iltihaplı ve burunları bozuk olanlar da denizden uzak bulunsunlar.

Damarlarının dengini korumak mecburiyetinde olanlar, yükseltiler çıkmaktan sakınsınlar: Yürek hastalığı olanlar, yüksek tansiyonlular, amfizemliler, damarları sertleşmiş olanlar gibi. Yorgunlar da yükseltiler çıkmaktan sakınmalılardır. Çocuklarla, sinirli yükseklerle birdenbire uyusamazlar; bazıları çarçabuk soğuk alırlar; nezleye, ishale tutulurlar.

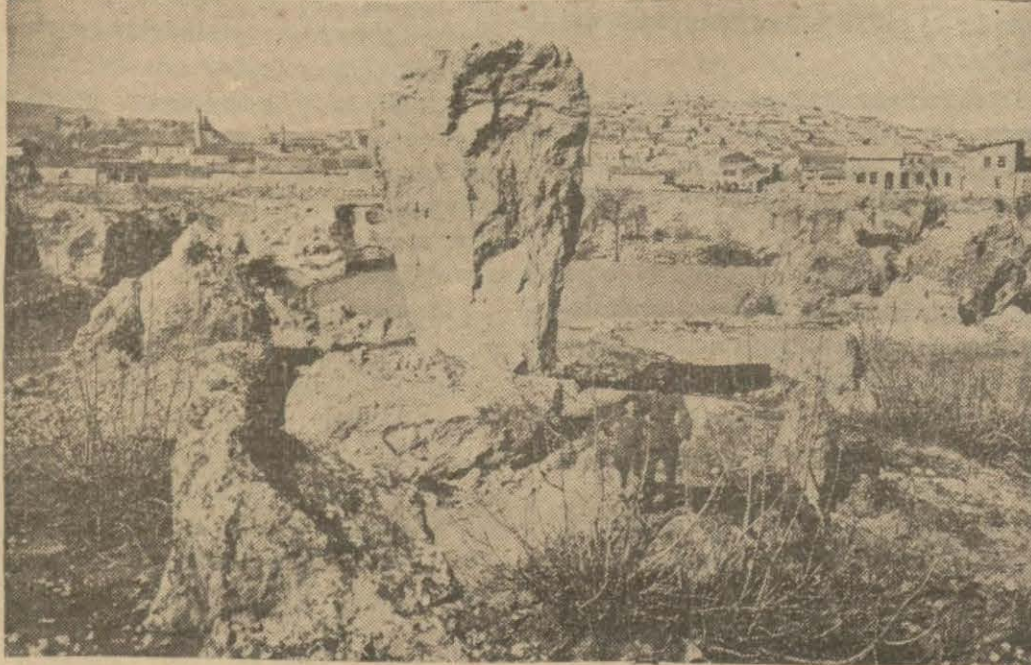
Deniz, dağ tehlikeli, o halde geriye ne kalır? Şehir dışında, dalg yerlerdeki köyler. Dinç, pişkin, olgun çocuklar için yazın gidilecek yerleri buralarıdır. Cılız, sıksıkların gidecekleri yerler ne pek yüksek, ne de alçak olmalı.

Dr. Rusçuklu Hakkı

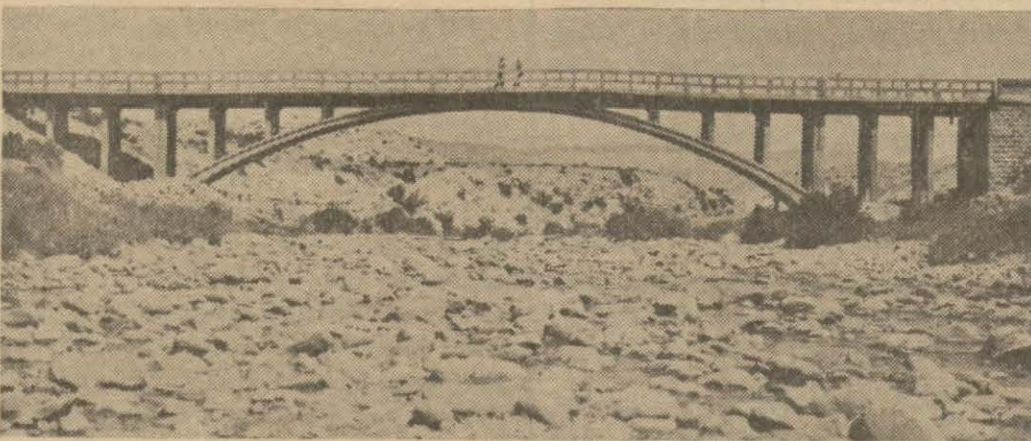
MEMLEKET HABERLERİ

Gaziantebin imar plânı kabul edildi

Şehirde beş geniş ana cadde açılacak
cenub tepeleri de ağaçlandırılacak

Gaziantebin cenuptan ve kaleden görüntüsü

İnşaata biten Afrin köprüsü

Gaziantep (Akşam) — Profesör Yansen şehrimizin müstakbel imar plânının avan projesini hazırlıyarak göndermiştir. Vilâyet imar komisyonunda ve şehir meclisinde tedkik edilen bu proje ufak bir tadil ile kabul edilmiştir. Proje bugünlerde vekâlete gönderilecek, vekâletçe de tasdik edilirse Yansen şehir imar plânını buna göre yapacaktır.

Avan proje şehri şimal, cenup ve garbe doğru genişlemektedir. Yirmi ikişer metre genişliğinde iki, 17 metre genişliğinde bir, 14,5 metre genişliğinde bir ve 12 metre genişliğinde bir olmak üzere beş ana cadde açmakta, şehrin cenubundaki tepeleri ağaçlandırmaktadır. İmar plânının tatbiki şehrimizi hakikaten bu havalinin bir eğlence ve sayfiye şehri haline getirecektir.

Cumhuriyetin yeni bir eseri: Afrin köprüsü

Vilâyetimizin en büyük köprüsü olan Afrin köprüsünün inşaatı bit-

miştir. Köprü Kilis - İslahiye şosesi üzerinde ve Kilise 20 kilometre mesafededir. Geçen sene nisanında inşasına başlanmış ve bu sene bitmiştir. Köprü beton armadır ve bir kemer üzerine kurulmuştur. Kemerin açıklığı 36, yüksekliği 8,5 metredir. Köprünün uzunluğu 55 metre olup vilâyetin en uzun köprüsüdür. Afrin suyu yazın kuruduğu halde kışın dağlardan aldığı sularla ekseriya geçid vermez bir hal alır ve Kilise garp ve şimal köyleri arasında bulunduğundan her sene sekiz on vatandaşın kaddi olurdu. Köprünün ikmalinden bilhassa bu köyler halkı çok memnun olmuşlardır.

Üzümler fennî usullerle kurutuluyor

Ötedenberi bağcı olarak tanınmış olan vilâyetimizde üzümler eski usulde kurutulur, ekseriya esmer olduğu için, satışta az para getirirdi.

Vilâyetçe alınan tedbirler sayesinde eski usulün önüne geçilmiş ve üzümler

Izmirin 936 - 937 senesi buğdayı

Harmanlar kaldırıldı mahsul ambarlara kunuldu

Izmir (Akşam) — 936-937 mahsul yılı sona ermek üzeredir. Harmanlar her yerde kaldırılmış, bu yılın hububatı ambarlara konmuştur. Müstahsiller, kışlık yemekliklerini ayırmışlardır. Geçen yıl tohumluk bulma hususunda zorlukla karşılaşmıştı. Bu yıl, mahsul iyi olduğundan, tohumluk temini hususunda müşkülât yoktur. Çiftçiler, ziraat teşkilâtını idare eden bilgilî memurlardan iyi ve ilâçlı tohumla bol ve hastaliksız mahsul elde etmeği öğrendiklerinden tohumlarını kalburlatarak, ilâçlatarak ayırmaktadırlar.

Bu yıl muhtelif hububat, bilhassa buğday mahsulü vilâyette verimli olmuştur. (Cumhuriyet buğdayı) denilen bire yüz veren Mentane buğdayı fazla istihsal edilmiştir. Hattâ bu nevi buğdaydan Bolu havalisine mühim miktarda satılacaktır. Cumhuriyet Buğdayına Boludan fazla talep vardır. Bu yıl İzmir vilâyetinde 36714 hektar buöday ekilmişti. 52752 ton mahsul alınmıştır ki, mühim bir miktardır. Buğdayın geç istihsal edildiği dağlık yerlerdeki harmanlar da, bugünlerde kaldırılmaktadır.

Muğla tütünleri

Muğla 28 (A.A.) — Merkezin tütün kurma ameliyesi bitmiştir. Mahsul yüzde 60 nisbetinde denk haline gelmiştir. Milâs ve Fethiye tütünleri de denk haline getirilmektedir.

Havaların kurak gitmesi tütünlerin nefasetini arttırmıştır. Tüccar eksperler mübayaaya hazırlık olmak üzere tütünleri tesbite başlamışlardır. Tütün kumpanyaları direktörleri eksperlerle beraber gelecek yeni mahsul üzerinde tedkikat yapmışlar ve tütünlerin beğenildiğini söylemişlerdir. Tütünlerin yüksek fiatle satılacağı umuluyor. Piyasanın bir ay veya 40 güne kadar açılması muhtemeldir.

Herimiz ziraat memurlarının nezaretinde yeni mahlûllerle kurutulmağa başlanmıştır. Geçen sene bir köyde tecrübe olarak tatbik edilen bu usul iyi neticeler vermiş ve üzümler fiatleri yükselmiştir. Bu sene hususi idareden verilen tahsiatla bu işe daha fazla ehemmiyet verilmiş ve sergi mevsiminde vilâyet ziraat memurları kazaları birer birer doluşarak üzümlerin kurutma usulünü halka göstermiştir. Kazalarda âdetâ birer merkez tesis olunmuş ve bağcı köylüler buraya cellediler yeni üzümler kurutma şekli onlara da gösterilmiştir.

Halk cumhuriyet hükûmetinin her işte olduğu gibi üzümler kurutma işinde de kendisine rehberlik ettiğinden çok memnundur.

KADIN KÖŞESİ

Muslinden sabahlık

Siyah muslinden sabahlık. Yakası, kollarının etrafı ve arka eteği krem rengi dantellerle süslenmiştir.

İhracat hararetlendi

Navlun tereffüünü önliyecek esaslı tedbirler alınıyor

İhracat mevsiminin hararetlî devresi başlamıştır. Hemen hemen gün geçtikçe ihracatın çoğaldığı göze çarpmaktadır. Geçen sene olduğu gibi, bu sene vapur sıkıntısının baş göstermemesi, tacirlerin iyi bir surette çalışmalarına yardım ediyor. Fakat havalar soğuduktan sonra acentelerin tekrar ağız birliğiyle bir takım müşküller ortaya atmalarından korkulmaktadır.

Bu hususta yaptığımız tedkikata göre, yakın istikbalde herhangi bir navlun tereffüünü önliyecek tedbirler alınmaktadır. Sebepsiz yere navlunların yükseltilmesine asla müsaade edilmeyecektir. Eesasen hükûmet nakliyat işlerini ıslah ve tanzime karar vermiştir.

Türk ihracat mallarının iskelelerde hiçbir zaman, hiçbir mevsimde ve bilhassa ihracat işlerinin en hararetlî devrelerini teşkil eden kış bîdayetlerinde bekletilmeden sevki temin edilmektedir.

Tanzim ve ıslâhına lüzum görülen memleket şilepçiliği gelecek yıl bu mevsimde, nisebeten de olsa, inkişaf etmiş bulunacaktır. İleride bu inkişafın çoğalacağından şüphe edilmemektedir.

(AKŞAM) ın edebî romanı

Tefrika No. 60

Mektep arkadaşları

Bürhan Cahid

Şimdi hastanedeki vazife saatleri biter bitmez biran evvel kabineye gitmek için can atıyorum. Nöbetçi olmadığım zamanlar doktor Hayri beyle beraber çıkıyoruz. Bana bir gün olsun beraber yemeğe gitmeği teklif etmedi. Bugüne kadar mesai arkadaşlarımdan beni yemeğe davet etmeyen ve gösterdiğim mazeretlere rağmen ısrar etmeyen ve beni daha ciddi mukabeleye mecbur etmeyen yok gibi.

Geçen gün tramvayda tesadüf ettiğim doktor Pertev Celâl bile yeni vazifemi tebrik ederken gene bir Arnavutköy gezintisi teklif etmekten kendini alamadı. Kimbilir o zaman beni pek toy bulan eski hocam artık yetiştiğimi, açıldığımı zannediyor.

Erkekler ne kadar mukavemet görseler gene bir zavıf taraf bulup hücum etmek için pusuda bekliyorlar. Ne mevkileri, ne yaşları onları bu galebe etmek zevkinden alıkoymıyor. Meslek arkadaşlığından istifade ederek gönül macerasına girişmek kadar çirkin bulduğum hareket olamaz. Ne olursa olsun münasebetsiz bir vaz-

yetle karşılaşmamak için hastanede olduğumdan daha ciddi görünmeğe çalışıyorum.

İsrarlarım rağmen doktor Hayri bey görüştüğümüz şekilde hazırladığı bir mukaveleyi noterden tasdik ettirip bana verdi. Şimdi her ay üç yüz lira alıyorum. Hasatneden aldığım maaş masraflarıma yettiği için bu parayı biriktiriyorum. Almanca kuvvetlendi. Şimdi profesörle almanca konuşabiliyorum. Ve profesör benden çok memnun. Mühim ameliyatlarda mutlak benim bulunmamı istiyor.

Hastanedeki mevkiim üç dört ay içinde çok sağlamlaştı. Önceleri bana karşı biraz endişeli gördüğüm o titiz başkeminimiz de artık hareketlerimle meşgul olmuyor. Kimbilir ki genç bir kızın bu kadar erkek arasında çalışmasında tehlike görüyordu. Aradan geçen aylar bir çokları gibi ona da anlatmış olacaktı ki her genç kız meslek tahsilini bir fantezi olsun diye yapmıyor ve meslek hayatına

kendine denk bir hayat arkadaşı bulmak için atılmıyor.

Bütün kış hastane ile kabine arasında geçti. Bu müddet içinde kendi başıma bir kaç ameliyat yaptım. Biri hastanede oldu. Nöbetçi kaldığım bir gece müşahade altındaki hastalardan birine âni bir apandisit krizi geldi. Derhal müdahale etmek lâzımdı. Tereddüd etmedim. En çok güvendiğim ameliyathane hemşiresiyle iki hastabakıcıyı yanıma alarak ameliyatı yaptım. Yirmi dakika içinde her şey bitti. Bu ilk yaptığım ameliyat oldu. Kendimi o kadar kuvvetli buldum ki bir noktada bile tereddüde düşmedim. Ameliyat bitince ameliyathane hemşiresi elimi sıkı:

— Tebrik ederim, dedi. Bu ameliyatı belki bin kere seyrettim. Bunu profesör de bu kadar yapar. Belki biraz daha çabuk. O kadar. Fakat başkaları asla!

Sabah servise giren arkadaşlar hayret içinde idiler. Hele asistanlar buna âdetâ inanamıyorlardı. Çünkü kendi nöbetlerinde böyle bir vaka olunca hiç olmazsa başasistana haber vermeden el sürmekten çekiniyorlardı. Mesuliyetten kurtulmak için ben de onlar gibi hareket edebildim. Fakat bir kere kendime emniyetim vardı. Sonra kırk yıl böyle yardımcı kala-

cak değildim ya.

O gün profesör elimi sıkıp tebrik ederken bana:

— Hiç beklemeyen size ihtisas ehliyetnamesini verebilirim, dedi. İsterseniz hemen hazırlanayım.

Mahcub oldum. Cevap veremiyordum. Bereket konuşmamıza şahit olan doktor Hayri bey imdadına yetişti:

— Cevvale hanımın iktidarını tasdik etmek için tecrübeye lüzum yoktu zaten. Fakat bu iktidarı resmî bir şekilde ifade etmek lâzımsa emredin, ben hazırlatayım.

Profesör:

— Evet, evet, dedi. Hazırlatın!

Bugün benim birbirini takib eden mesud günlerimden biri oldu. Ameliyatını yaptığım hastamla dikişleri alınca kadar meşgul oldum. Bu orta yaşlı, taşralı bir kadıncıydı. Ameliyatı benim yaptığımı önceleri inanmıyordu. Sonra öteki arkadaşları dinliyerek kanaat getirmiş. Tam on iki gün beni her görüşünde:

— Allah sana hayırlı kismetler ih-san etsin. Beni ölümden kurtardın! Diye dua etti.

Duanın bu şekli hiç hoşuma gitmiyordu. Fakat bir kadın için en büyük saadetin ancak hayırlı bir kocaya kavuşmakta olduğunu zanneden bu cahil kadıncığı kırmamak için sesimi çıkarmadım. Ona nasıl diyebilirdim

ki, kocanın en hayırlısı gene kadını bir zevk ve keyif vastası bilen, fakat bu kanaatini belli etmemek için kadına tapar gibi davranan muhteris ve egoist bir mahlûktur.

Bugün kabinede garib bir heyecan geçirdim.

Doktor henüz gelmemişti. Muayene masasının otomatik pedallarını düzeltirken iç gömleğimin kurdelaşmakine demir bağlama çivilerine takıldı, koptu. Leylâ hanımdan içine iplik istedim ve ona ıheriye kimseyi bırakmamasını söyleyerek soyundum. Böyle kombinezonla muayene odasında oturmanın ne kadar gülünç olduğunu düşünüyordum ki birdenbire kapı açıldı ve doktor Hayri bey içeri girdi.

Bir anda elimdeki gömleği kendime siper etmeğe çalıştım. Ve gene bir anda kapının tekrar kapandığını duydum. Nazik adam vaziyeti kavrar kavramaz tersyüzüne geri dönmüştü. Süratle giyindim.

Fakat şimdi onunla yüzyüze gelmeğe sıklıyordum.

Herhalde yazıhanede olacaktı. Ona görünmekten çekinerek bekleme odasına geçtim. İki hasta vardı. Koridora çıktım. Hastabakıcı kapının önündeki aynada saçlarını düzeltiyordu.

Şehir Tiyatrosu temsillere başlıyor

Kuru Gürültü güldüren ve düşündüren bir komedidir

1 Teşrinievvel cuma gecesi göreceğiniz «Kuru gürültü» den bir sahne: Talât, Neyire, H. Kemal, Mahmut

İstanbul Şehir tiyatrosu sanatkarları 1930 senesinde bir mecmua çıkarmaya başladılar. O zaman adı «Darülbeydi» olan bu mecmua bugün, yani 1937 yılında «Türk tiyatrosu» adıyla gene çıkacaktır. Tiyatromuza gelenler bu mecmuayı istiyeye istiyeye alacaklar, seve seve okuyacaklardır. Bir sanat mecmuasını 1930 dan bugüne dek yaşatmak ancak İstanbul Şehir tiyatrosuna mutlu olmuştur. Bunu da tiyatromuzun mazharîyetleri arasına kaydediyoruz.

Bu mecmuanın 15 şubat 1930 tarihli ilk sayısında sanatine doyanmadan ölen Kemal Küçük diyor ki: «Evveliden tiyatroya gelecek olanlar tiyatronun başlayacağı saate itimad edemezlerdi. Bugünse tiyatroya gelecek olanlar saatlerini perdenin açılış saatine ayar ediyorlar.»

Ertuğrul Muhsin dokuz senedir İstanbul Şehir tiyatrosunun başındadır. O gün bugündür, İstanbul Şehir tiyatrosunun perdesi ilân edilen saatte açılıyor. İntizam, istikrar ve sözünde durmak bir müessese için en büyük mazharîyet, idealin ilk basamağına erişmektir.

1 ilkteğin 1937 cuma akşamı İstanbul Şehir tiyatrosu ilân ettiği saatte, dakikası dakikasına perdesini açacaktır, temenni edelim ki, paradan umvana kadar her hakka sahip şahsiyetler geç kalacak olurlarsa, kabahatlerini, sanatın sırtına yüklemek büyüklüğünü benimseyip dışarıda beklemek sabırlılığını gösterirler, ne salona girsinler ne de localara...

İstanbul Şehir tiyatrosu müdürlüğüne de tekrar edelim ki, geç kalıp perde açıldıktan sonra salona veya localara girmek istiyenlere - her kim olursa olsun - giremeyeceğini hatırlatmak, bir sanat müessesesinin müdürlüğünü deruhde edenin büyük ve mukaddes vazifelerinden biridir.

İkinci Türk tarih kurultayı münasebetle yabancı profesörler şerefine verdiği ziyafette Muhiddin Üstündağ dedi ki: «İkinci Türk tarih kongresinin müjdelediği büyük ilim inkişafının mânasını İstanbulun hususî bir istidad ve katiliyetle çok iyi ve hattâ herkesten daha iyi kavradığına ve takdir ettiğine hiç şüphe yoktur.» Muhiddin Üstündağ İstanbulun yalnız güzelliğini tadan bir vali değil, İstanbulunun ızdıraplarını da çeken güzide bir insandır. Ben de onun candan, yürekten kopan bu sözüne uyarak diyeceğim ki: «İstanbul sanat inkişafının mânasını her yerden daha iyi kavramış ve takdir etmiştir.» İstanbul konservatuvarını vazifesi değilken dünden bugüne ulaştıran, İstanbul Şehir tiyatrosuna bugünkü feyzi veren, dünün kurulmuş olan iyi işlerini yanında bırakmayıp inkişaf ettirmiş şair edindiği olan İstanbul belediye reisi ve rejimin direktiflerine harfî harfine riayet eden İstanbul halkıdır. Temenni edelim ki, her memlekette, hattâ operet diyarı

olan Viyanada bile zaman zaman söylenen operet oynanmıyacak diye tiyatromuzu yıkıldı sananların kötü sevinçlerini bu mevsim hafif komedi ve vodvil oynıyacak olan sanatkarlarımız kursaklarında bıraksınlar ve «Şehir tiyatrosu kapanıyormuş...» sözlerinin uğursuz bir şayladan ibaret olduğunu fillen tezkib etsinler. Bu mevsim Fransız tiyatrosunda oynıyacakları vodvil ve komediler halkın rağbetini kazanmazsa muvaffakiyetsizlik kendilerine racidir. Cemal Resid'in oynak bestelerinden kuvvet alıp

«Kuru gürültü» de balkon sahnesi: Şaziye, H. Kemal

göğüs kabartmak, böbürlenmek fena değildir ama, müziksiz bir komediyi - müellifin yarattığı tiplere temessül edip temsil etmek çok daha iyidir. Komedi ve vodvil sanatkarlarımızın temsil ve temessül kabiliyetlerine de güvenimiz vardır, elverir ki çalışsınlar ve istesinler.

«Kuru gürültü» Şekispirin İngilterede sık sık oynanan en güzel komedilerindendir. Şekispir bu komedinin mevzuunu 1530 da yazmış olan Gaskonyalı Belleforestin, «Meşhur müelliflerin harikulâde hikâyeleri» külliyyatındaki 1480 de yaşamış olan İtalyanın meşhur müelliflerinden Baddellonun bir hikâyesinden almıştır.

Gürültü aşktan doğuyor: Aragon kralı Piyer sarayını Messinaya naklettikten sonra, bütün saray erkânının gözü bir Messina dilberine takılıp kalıyor. Bu güzel kız Fenisyadır. Herkes bu kıza elde etmek isterken kralın gözdesi Tembre Kardon kıza âşık oluyor. Tembre zengin, asil, üstelik de kralın teveccühünü kazanmış... Bütün bu meziyetlere dayanmayan Fenisa Temberenin metresi oluyor ve nihayet babasının gönlünü ediyor, evlenmek iznini alıyor.

Bu haberi duyan asilzade Girond-Aleria - Valantino kendinden geçiyor; çünkü o da Fenisyaya âşık, o da yıllardanberi kızin gözüne girmeğe çalışmış, bir türlü muvaffak olama-

mış... Kıskançlıktan gözünü kan bü-rüyor ve intikam almak için bir ar-kadaşla güzel bir plân hazırlıyor...» İşte böyle başlayan bir hikâyeden Şekispir harikulâde bir komedi yarat-mıştır. Kahkahalı safahatına rağmen ciddiyetini kaybetmeyen bu eser 1600 senesindenberi cihan sahnelerinde yer tutuyor. Şehir tiyatrosu sahne-sinde de başarılağını kuvvetle ümid ediyoruz.

«Kuru gürültü» yü sahneye koyan rejisör muavini Galib Arcandır. Eseri orijinal bir üslûbla sahneye koydu. Sahne orkestra yerine kadar genişle-di, ikinci kat localardan sahne yanın-daki loca da sahneye sokuldu. Tem-sil âdeta seyircilerin arasında veril-miş olacak. Artistleri çok yakından göreceğiz, oyunu sahne içinde imişiz gibi seyredeceğiz. Selâmi Sedes

Selâmi İzzet
TIYATRO
KONUŞMALARI
Her kitapçıda bulunur. Fiyatı:
50 kuruştur.

Tiyatronun görülmiyen tarafları

Koltuğa oturup tatlı tatlı seyrettiğiniz bir eser nasıl hazırlanır bilir misiniz ?

Rejisör muavini Arcan sahne müdürü Necdet Mahfi ile mizansene dair konuşur...

Sahne de gördüğümüz o mükellef sarayları ressam Perof yere sererek boyar...

Marangoz Halit aylarca tiyatronun marangozhane-sinde dekorları, çerçevele-ri hazırlar...

Terzi bayan Naciye tiyatronun terzi atelyesinde haftalarca kadın ve erkek elbiseleri diker...

Elektrikçi Nahit bir ay evveliden ışıldakları, ampulleri hazırlamaya başlar, tesisatı gözden geçirir...

Temsile on beş gün kala maşinist Adnan dekorları kurmaya başlarlar...

Aksesuar memuru Ham-di oynanacak eser için lâ-zım gelen eşyaları aldığı talimat dahresinde hazır-lar...

... Ve bütün bunlar ya-pılırken sanatkarlar de-korsuz sahnede, gündelik kıyafetleriyle sabaktan ak-şama kadar prova yaparlar...

Bu yıl Trabzon tütün mahsulü geçen senekinden az olmayacak

Tütünlerin nefaseti geçen senekinden çok yüksek olduğundan rağbet artıyor

Kimyevi gübre ile yetiştirilen tütünler,

Trabzon (Akşam) — Trabzonun yetiştirdiği mahsul arasında birinci mevkii fındık ve tütün işgal eder. Mintakamızda tütün tahrir işleri neticelenmiştir.

Geçen yıl bu havalide iki buçuk milyon kilo tütün istihsal edilmiş ve pek az bir zaman zarfında müsait fi-atlerle satılmıştı. Bu sene ise tütün zeri-yatı geçen seneye nazaran fazla yapılmasına rağmen havaların ku-rak gitmesi yüzünden zeri-yata nis-betle tütün mikdarı azdır. Bununla beraber gene istihsalâtın geçen sene-ki mikdardan aşağı düşmeyeceği ya-pılan tahrir neticesinden anlaşılmak-tadır.

Trabzon ve havalisi tütünleri ge-çen seneye nisbetle kalite itibarile çok yüksektir. Esasen son yıllarda hü-kûmetin ve inhisarlar idaresinin al-dığı cezri tedbirler sayesinde tü-tün tohumları en iyi bir şekilde iş-lah edilmekte ve zürra bu hususta mümkün olduğu kadar irşad edildiği için piyasada Trabzon tütünlerine rağbet günden güne artmaktadır.

Ekilecek arazisi mahdud ve ihraca-ta elverişli fındık ve tütünden maada mühim bir istihsalî olmyan Trab-zon köylüsü bu vaziyetten çok mem-nun ve istikbalden emin bulunmak-tadır.

İnhisarçılık bakımından Trabzona bağlı bulunan Pazar kazasında 1935 yılından itibaren tütüncülük uyan-

mış; bilhassa 1936 yılında devletçe alınan tedbirler ve halka yapılan tel-kinler sayesinde günden güne inki-şaf etmektedir.

Bu mintakada yetişen tütünler da-ha ziyade nazik ve sigara randıma-nı fazla olan bir cinstir ki bu yüz-den ahcılar çok rağbetini kazan-mış ve Mısır piyasalarında sigara randımanı bakımından çok yüksek tanınmış olan Japon tütünlerine az zaman zarfında rekabet etmeğe baş-lamıştır.

Pazar kazasının tütüncülük saha-sında istikbalde mühim bir yer işgal edeceği muhakkaktır.

İskenderun postası

Konya vapuru İskenderun limanına hareket etti

Limanımızdan Hataya vapur sefer-leri dünden itibaren başlamıştır. Dün sabah saat 10 da Mersin postasını yap-mak üzere hareket eden Konya vapuru ilk defa olarak Payastan İskenderuna da uğrıyacaktır.

Şimdiye kadar Mersin hattının son iskelesi Payastı. Bundan sonra son is-kele İskenderun olacaktır.

Hataya ana vatandan vapur işletil-mesi her tarafta büyük sevinç uyan-dırmıştır.

İskenderuna giden vapurun ilk yol-cusu, dün Konya vapurule hareket eden konsolos B. Firuz olmuştur.

Şeytanın ilk sevabı

Yazan: NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

Bu gece ormanda karanlık korkunç. Ufukta yükselen ayın rengi tunc. Uzakta çakıyor bazı şimşekler. Yollarda uluyor şimdi köpekler. Sükunet dinliyor bu sadaları. İssizlik kaplamış karşı dağları. Bu gece yüpermiş düzler, yokuşlar. Ansızın sevinçle öttü baykuşlar. Birisi çırpındı:

— Şeytan geliyor!..

Öbür baykuş dedi:

— Ne iş yapmış, sor:

Kaç ocak söndürmüş? Kaç evi yıkmış? Bu akşam kaç insan canından bıkmış? Kederden kimlerin bükülmüş bel?.. Kimler yas bağlamış?.. Bunu bilmeli..

O anda titredi sanki karanlık, Boşlukta duyuldu bir acı ışık, Ormanda aksetti şeytanın sesi!.. Omzunda o kızıl harmaniyesi, Gözleri kan dolu İblis göründü!.. Baykuşlar neşeyle ona süründü, Öterek dediler sonra:

— Tün aydın;

Bu gece az daha sen geç kalaydın, Hükmedip fenalık etmediğine, Diyecettik: Geldi, ne yazık, dinel..

Gülerek dinledi Şeytan bu sözü, Dışları göründü, parladı gözü, Haykırdı:

— Ben geldim, din değil, hıza:

İftira ettirdim bir günahsız!.. Geceyi cınlattı bir kaç kahkaha, Yürüdü fenalık yapmaya daha!..

— 2 —

Henüz gün doğmamış, karanlıkta tan, Yolunda bir eve rasladı Şeytan, Geç vakit odada gördü bir ışık!.. Perdeden içeri baktı: Bir âşık Sevdiği kadını düşünüyordu: Yaş dolu gözlerin çevresi mordu, Yok sarı kağıddan farkı bu yüzün Yazılmış gibiydi üstünde hüznü!.. Önünde duruyor kadının resmi, Bakarken ağzında titriyor ismi, Eziyor kalbini derdin yığını, Onun çekiyordu ayrılığını!..

Fenalık isterken Şeytan o gece, Perdeden bakarken bu hasta gence, İçinde bir derin merhamet duydu: Nasılsa meleğin sözüne uydu, Kapalı camlardan girdi bir andal.. Odayı kaplıyan beyaz dumanda Onu farkedince düşünen erkek, Ansızın bağırdı:

— Şeytan!.. diyerek..

Fakat o, bu gencin kesti yolunu, Okşadı saçını, tuttu kolunu, Dedi ki:

— Hakın var, benden korkarsın, İğrenen gözlerle hattâ bakarsın!.. İvet, ben hem iğrenç, hem korkuluyum Mücriminin hocası, cürümlü kuluyum!.. Milyonca yıl önce dünya kuruldu, Ettığım fenalık milyarı buldu, Yaptığım cinayet gelmez hesab!.. Kaldı mı yanmadık kimse acaba: Başını döndürdüm nice genç kızın Bir kötü hayata attım ansızın!.. Ne kadar fakirin evini yaktım, Taşların üstünde sefil bıraktım!.. Çok zengin adamı inlettim yoksull.. Yıllarca ağlattım kaç kadını dull.. Dünya da herkesin boynu büküldü, Masumlar ağladı, suçlular güldü!.. Cinayet, kışkancık, muharebe, kin Hep benim zevkimdir... Şu anda lâkân Kalbimi ışığa boğdu nedamet: En yüksek bir duygu olan merhamet Nasılsa çevirdi beni şaşkına: Gell.. Yardım edeyim senin aşkına!..

— 3 —

Bu «yardım» sözünü genç işitince, Düşmüştü bir çocuk gibi sevince: — İnsandan görmedim iyilik henüz, Kapandı her kapı, çevrildi her yüz!.. Bir kimse çıkıp ta açmadı kucak, Vurdular yarama daha bir bıçak!.. Sevdiğim nihayet kaldı uzakta, Gözlerim aylardır kan ağlamakta!..

Şeytan bu sözleri duyunca güldü, Gülmekten gözünden yaşlar döküldü!.. Haykırdı:

— Budalalı.. Beyhude yanma, Sen onu aşkında samimi sanmal.. Sevgilin aşk değil, istiyor servet.. — Hayır; bu yalandır!.. — Doğrudur, evet.. İstersen yapalım tecrübesini!

Bir zengin haline koyayım seni, Git ona, hesapsız malını anlat, Yiğnla altını kucağına at, Görürsün... İmtihan kolaydır gayet!.. Genç âşık sarsıldı:

— Anlarsam şayet

Aşkımı paraya değiştirdiğini, Ölssem de silinmez kalbimden kin!..

— 4 —

Genç adam ayakta titremekteydi, Şeytanın parmağı üstüne deydi, Girmişti bir yaşlı zengin haline: Bir avuç pırlanta almış eline, Cepleri bir sonsuz servetle dolul..

Bir anda aşular uzun bir yolu, Kadını buldular... Adam diz çöktü, Bir âşık tavrile derdini döktü:

— Ben seni kaç yıldır gizli severdim, Bu yeşil gözlerle gönlümü verdim!.. İsterdim yakından göreyim seni, Önünde diz çöktüm, murada erdim!.. Kim demiş yaşlılar aşka dayanmaz, Yıllardır hasrete göğsümü gerdim!.. Hayalın karşımdan gitmedi biran: Senden hem uzakta, hem beraberdim! Al şu altınları, şu elmasları, Varımı, çoğumu önüne serdim!.. Senindir tükenmez hazinem daha, Aşkımı kabul et, tüken sin derdim!.. Olanca cebinden gencin ansızın Altınlar boşaldı önüne kızın, Elmaslar, inciler avuçtan taştı, Bir anda genç kızın gözü kamaştı!..

İlk önce onları almadı ele, Kalbinde başladı bir mücadele: Bu kadar paranın, pulun sahibi Bir yaşlı adamdı babası gibi!.. Gövdesi yıpranmış, kanı soğuktu, Bakış fersizdi, sesi boğuktu!.. Biraz da düşündü sevdiği genci: Bu erdi gençlerin belki en dincil.. Gövdesi çeliktir, kanı sıcakta, Gözleri gönlünde izler bıraktı, Ah... Hele tatlıydı sesi ne kadar!..

Fakat ne altını, ne elması var, Fakirin biriydi!.. Şimdi kâinat Süreken paralı, rahat bir hayat, O, sevgi uğrunda sürünecektir!.. Kız aşktan bir anda kalbini çekti, Yaşlıya uzattı dudaklarını, Kalbini, tenini, bütün varını!..

— 5 —

O sabah, açarken henüz tan yeri, Genç adam Şeytanla dönmüştü geril Dardıydı, bu kara bahta küskündü, Bu, onun ömründe ne meşum gündü!.. Yollarda gözünün yaşı dökülmüş, Hayal kırılmış, boynu bükülmüş, İztirab içinde gelmişti eve!.. Yüreği yanmıştı alev alev, Bir sonsuz derd ile dolmuştu kalbi, Ağladı, ağladı bir çocuk gibi!.. Hiddetle bağırdı sonra Şeytana: — «Sen bütün ömrümü zehrettin bana, «Aşıktım... Şüpheden, kinden uzaktım, «Ben gene ümidle yaşıyacağtım!..»

Adamın sırtını okşadı Şeytan, Dedi ki:

— Göz yaşı dökmekten utan: Yirminci asırda zeki bir gence Aşk için ağlamak ayıptır bence!.. Sadece masaldır Ferhad ve Şirin, Romeo ve Jülyet, Pol ile Virjin!.. Bu devrin kadını olsaydı Aşık, Keremin yüreği kalmazdı yash; Mecnun da görseydi Leylâyı bugün, Yıllarca geçirmiş ömrünü küskün, «Kuvvet» e başvurur, koşardı kıza... — Kuvvetten kastin ne?..

— Bak asrımıza

Dikkat et, dünyayı döndüren nedir? — Hiç akıl etmedim yirmi senedir!.. — Çocuksun... «Para»dır bu büyük kuvvet!.. — Para hükmeder mi kalblere?..

— Evet;

Bir misal gösterdim bu gece sana!.. Başbuğlar hükmetmiş bir çok insana, Ölümler bırakmıştır ebedi kime?.. Yalnız o kalacak arzın hâkimi, Yalnız bu diktatör hüküm sürecekt!..

Genç adam doğruldu:

— Sözlerin gerçek...

İnsanlar bir hayal peşinde koşmuş, Aşk yokmuş, aşk için ağlamak boşmuş! — Değiştirdi şeytan, değişti dünya, Bu asrın gencine zehirdir hulya: Aklını kaptırıp bir sevgiliye Düşünmek yaraşır ancak deliyel.. Duranı beslemey artık bu devir, Kalk, çalış.. talihi kendine çevir!..

AKŞAM

29 Eylül 1937 Çarşamba
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâk-la Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.
Akşam neşriyatı: 18,30: Plâk-la dans musikisi, 19,30: Konferans: Beyoğlu Hal-kevi namına, 20: Bîrhan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıla-rı, 20,30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45: Sulhiye ve arkadaşları ta-rafindan Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21,15: ORKESTRA, 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: İnci: Türkçe şan piya-no refakatle, 23: SON.

30 Eylül 1937 Perşembe
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâk-la Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.
Akşam neşriyatı: 18,30: Plâk-la dans musikisi, 19,30: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20: Necdet ve arkadaş-ları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45: Suzan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21,15: ORKESTRA, 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâk-la sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli, Maçka, Taksim: İstiklâl cad-desinde Kemal Rebul, Kurtuluş cad-desinde A. Galapulo, Beyoğlu: Gala-tasaray, Posta sokağında Garp, Ga-lata: Topcular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heybeli-ada: Tomadıs, Büyükdada: Merkez, Fatih: Şehzadebağında Asaf, Kara-gümrük: Ali Kemal, Bakırköy: İstapan, Sarıyer: Asaf, Trabza, Yeniköy, Emir-gân, Rumelhisarındaki eczaneler, Ak-saray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Vidin, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Kadıköy: Söğütü çeşmede Hulûsi Osman, İskele cadde-sinde Saadet, Üsküdar: Merkez, Kü-çükpazar: Necati, Samatya: Yedikü-lede Teofilos, Alemnar: Ankara cad-desinde Eşref Neşet, Şehremini: Top-kapıda Nazım.

Çınarcığa vapurla gezinti
Cumhuriyet Halk partisi Unkapanı Küçükpazar nahiyesi semt ocağı ta-rafından önümüzdeki pazar günü Çı-narcığa vapurla bir gezinti tertip edil-miştir. Vapur pazar günü sabah saat sekizde Boğaziçi iskelesinden kalka-cak, Kadıköy ve Büyükdadan da-veltileri alarak Çınarcığa gidecek, dö-nüşte de aynı iskelelere uğrayacaktır.

Askerliğe davet

Beşiktaş askerlik şubesinde: Şimdiye kadar askere çağırılmamış ve yahut çağırıldığı halde sihih veya sair kanuni sebeplerle geriye bırakılmış ve ev-velki celberde askere çağırıldığı halde gelmiyerek bakayada kalmış veya geç nü-fusa kaydedilmiş ve yaşıtlarıyla muaye-neye vaktinde gelmiyerek yoklama kaça-ğı kalmış ve bilâhare şubeye gelerek mu-ayeneleri yaptırılmış ve henüz sevk edil-memiş 316 doğumundan 329 dahil doğu-muna kadar piyade.
316 doğumundan 331 dahil doğumuna kadar topçu nakliye süvari demiryol ist-tihkâm muhabere hava muzika.
316 doğumundan 332 dahil deniz ve jandarma eratile üç ay ve daha ziyade hava tebdili alarak şube emrine girmiş muhtelif doğumlu ve muhtelif sınıflara ayrılmış erat ayrıca ilân edilecek günler-de askere çağırılarak sevk edilecektir. Şimdiden hazırlıklarını yapmaları ilân olunur.

AKŞAM		Abone ücretleri	
		Türkiye	Ecnebi
SENELİK		1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK		750	1450
3 AYLIK		400	800
1 AYLIK		150	—
Posta ittifadına dahil olmayan ecnebi memleketter: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.			
Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.			
Recep 24 — Ruzhuzur 147			
A. İsmak Çoşay Öğle İkinci Akşam Yata:			
E. 10,19	11,58	6,8	9,28
Va. 4,16	5,55	12,4	15,24
		17,56	19,28
İdarehane: Babiâli civarı			
Acımsuluk So.			
No. 13			

Zenginsen galipsin her emeline, Sevgilin oyuncak olur elinde!..

Genç adam içinde duydu bir sevinç, Ayağa kalkmıştı heykel gibi dinc!.. Bağrıldı:

— Kalbimden sildim geçmiş, Anladım: Aşk ancak işsizdir iş!.. Ömrümde başladı yeni bir fasıl, Bu borcu ben sana ödeyim nasıl?..

Bir genci kurtarıp hayata atan, Çalışma zevkini tattıran Şeytan Müsterih yürüdü, vermedi cevap, Dünyada yapmıştı ilk defa sevap!..

Hintli fakir güzel Çek kızını nasıl afsunladı?

Marya, otelde Hintlinin pençeleri altında boğulurken zorlukla kurtarıldı

Solda: Hintli fakir tarafından afsunlanan Marya, Sağda: Hintli fakir Abdülhamid Kan

Belgrad'da çıkan Vreme gazetesinin yazdığına göre, geçen gün Belgradın birinci sınıf «Ekselsior» otelinde Emir Abdülhamid Kan namında bir Hintli fakir tevkif edilmiştir.

Ekselsior oteline gelen bu yaban-cı yolcu, otelden kendisine banyolu lüks bir oda istemiştir. Yanında çok iyi giyinmiş ve yüksek aileye men-su polduğu görülen gözlüklü genç bir kadın da bulunuyordu.

Yolcu, otel defterine isminin Emir Abdülhamid Kan olduğunu, Hindis-tanda doğduğunu ve mesleğinin de fakir - psikolog olduğunu yazmıştır.

Bunun üzerine kendisine en lüks bir oda verilmiştir.

Ertesi günü genç kadın, bu Hintli ile beraber bir berber salonuna gl-derek tuvaletini yaptırmak istemiş, fakat yüzündeki şoförlere mahsus gözlükleri bir türlü kaldırmak iste-memiştir. Saç tuvaletini bir kadın berberi yapmağa başlamış, fakat bu sırada diğer bir erkek berber de bu yabancı kadın müşteriye yardım et-mek isteyince Hintli, bozuk bir Al-manca ile hitap ederek refikasına yalnız kadın berberin hizmet edece-ğini söylemiştir.

Müşterinin bu hareketi, berber salonundaki bütün berberleri gücen-dirmiş. Fakat tuvaletten sonra Hintli bahışçileri bol bol verdiği için ber-berler bu yağlı müşteriden çok mem-nun kalmışlardır.

Ertesi günü sokakta nokta bekli-yen polisler, Ekselsior otelinin yuka-rı katından:

— Ah.. anneciğim, diye acı acı feryat eden bir kadın sesinin geldi-ğini duyunca içeriye girmişler, yu-karı kata çıkmışlar, Hintli fakirin oturduğu daireye girince güzel Av-rupalı kadını boğmağa uğraştığını görmüşler, fakiri tevkif ederek genç kadını pençesinden kurtarmışlardır.

Karakola götürülen fakir Abdül-hamid Kan, sorulan suallere cevap ver-memiş, fakat beynelmilel sabıkah-ların parmak izi defterinde yapılan tedkikat neticesinde yaman bir sa-bıkahı olduğu anlaşılmıştır.

Fakirin elinden kurtarılan genç kız, Abdülhamidin manyatizme te-sirlerinden yakasını kurtarıncı adı-nın Maria Kratka olduğunu söylemiş ve başından geçen macerayı anlat-mıştır.

Kendisi zengin bir tüccar kıza imiş ve Çekoslovakya'da Anna Çapkova müessesesinde çalışıyor imiş. Bir gün Prag'da sokakta gezerken üzerinde bir fenalık ve kendisini görünmez bir kuvvetin çağırıldığını hissetmiş ve buna mümanaat edemiyerek o ça-ğırılan kimseye doğru gitmek için yo-lundan geri dönmüş, ansızın karşı-sında koyu siyah gözlüklü kendis-i-ne dikmiş olan fakiri görmüştür.

Genç kız bu siyah gözlü adamın tesirine kapılarak kendisini takip et-miştir.

Hintli fakir, muhakkak surette

kendisiyle evlenmek istemiş, hattâ be-raberce evine giderek bu niyetini babasına açmıştır. Çekoslovakyalı tacir, pek tabii bu teklifi reddetmiştir.

Genç kız, kendisini mütemadiyen takip etmekte olan fakirle başa çıka-mıyacağını anlayınca, intihar etme-ğe kalkmış, fakat buna, fakir mânil olmuş. Nihayet bir gün bununla ni-şanlamağa mecbur kalmış. Nişanlı olarak iki gün kızın babasının yanm-da kaldıktan sonra fakir nişanlısile Berline hareket etmiş. Trende fakir, kız zorlamağa başlamış ve kızın göz-lerine etrafını vazih bir surette gö-remiyecek bir gözlük takmış.

Bundan sonra, kızın vücudüne bir takım iğneler batırmağa başlamış. Bu arada fakirin elinden kurtulan Mariya, trendeki yataklı vagonların-dan kaçarak kendini trenden atma-ğa kalkmışsa da yolcular koşarak kızı kurtarmışlardır.

Bunun üzerine o anda ilk gelen istasyonda fakir, nişanlısını trenden indirmiş, otomobille Berline götür-müş.

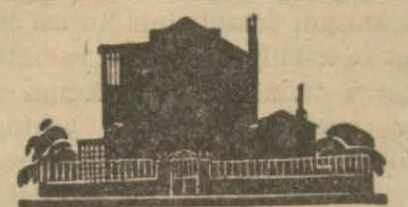
Berlinden Brüksele gitmişler, ora-dan da Ostende'ye; Bazel, Venedik ve Triyesteyi dolaşmışlar ve nihayet son günlerde de Belgrada gelmişler. Fakir, burada Mariya ile bir müd-det kalacakmış.

Belgrad'da gene otelde fakir, kızı yere yatırarak ellerinin üzerine bir sandalyanın ayaklarını koymuş ve bu halde sandalyanın da üzerine otu-rarak kadına eziyet yapmıştır. En nihayet Çek kıza bu defa da elinden kurtularak kaçmış.

Emir Abdülhamidin bavullarında pek çok güzel kadın resimleri bulun-muştur. Üç bavulunun yanında bu-lunan bir dördüncü bavulu ise es-rarengiz bir surette ortadan kaybol-muş.

Mariya, Belgrad'dan Prağa ailesine gönderilmiştir.

Belgrad zabıtasının tahkikatına göre, fakirin üzerinde pek çok para varmış.

Ev, apartman, köşk, sayfiye

kiralama mevsiminde AKŞAM'ın

KÜÇÜK İLANLARI

kiracılar ve bina sahipleri için

En emin, en süratli ve en ucuz

vasıtaadır.

3 defası 100 kuruş

AKBA

Kitap Evi kâatçılık

Ankara'da bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir. Tel: 3377

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Ölmek!.. Kolay değil.

Altın rengi, bakır rengi, portakal rengi, şaşı ve tatlı renkler, grup semasından Rabia hanımın balkonuna aksediyordu. Bu sırada dul kadın, her bahar akşamı yaptığı gibi, saksılarını sulamakla meşguldü.

Acele etmeden, falsosuz ve büyük bir alışkanlıkla bu işi yapıyordu. Belli ki uzun zamandanberi aynı meşgaleyle kendine zevk edinmişti.

Mağrur ve sultanî güllerine, bağı yanık karanfillerine, ve ecnebi kılıklı ortancalarına taze su gıdalarını dağıttıktan sonra, mutfağına girdi; orada da bazı şeyleri tanzimle uğraştı. Nihayet balkona dönerek güneşin batışını seyretti.

Evin altındaki sokak, hareketli ve oldukça adı bir istasyon sokağıydı. Arabalar toz kaldırıyor, iş adamları sağa sola koşuyorlardı.

Rabia hanım, bunlara baktı baktı da:

— Geçiyorlar, geçiyorlar... Zamanın geçişi gibi onlar da geçiyor... diye kendi kendine romantik romantik söylendi.

Bu fani hayatlı çiçeklerin ve bu biran içinde gözönünde belirip kaybolan insanların karşısında bir lâhza, kendini zamanın, hayatın haricinde, fevkinde bir kudret telâkki etti. Bu grup seması ona bir lâhza kubbesi, bu mermer balkon bir lâhd ve bu çiçekler, mezarına bırakılmış çiçekler gibi geldi. Kendi kendine, on altı yaşında bir genç kız hassasiyetle:

— Ah, ölmek istiyorum! diye söylendi.

Baharın kokusu genzini dolduruyordu. Hayır, saksılarının nemli toprağından yükselen koku değil, civar ormanların, çayırın, tarlaların, vadilerin ve tazelenmekteki her tabiat parçasının usaresini, rutubetini emen semadan alçalan bahar rayihası...

Bahar kokusu... Bütün muhitini sarmıştı... Halbuki o, işte, kendini hayatının baharından, aşktan ve ümidinden çok uzak görüyordu.

Aşağıda, somurtkan ve ılık caddede, insanlar, amiyane vazifelerine ve miskine zevklerine doğru gidiyorlardı. İşten işe koşuyor; ve sonra, işler bitince, bir rakı meclisinde, meze tabaklarının karşısında oturuyor; yahut da bir taksi durdurulup gezmeğe gidiyorlardı.

Rabia hanım için, bütün bu vaziyetler yabancı şeylerdi.

Bugüne kadar bu sakin ve münzevi hayatının, basit varidatının, çiçeklerinin kendisini nasıl tatmin edebildiğine şaşarak:

— Ah, ölmek istiyorum! diye inil dedi.

Bu gamlı düşünceler ortasında onu, hizmetçisinin sesi ayılttı.

— Yemek hazır, hanımefendi.

Yemek bir çorbayla başlıyordu. Biberli, baharatlı bir zerzevat çorbası ki, Rabia hanım, kokusunu zevkle genzine çekti ve zevkle içti. Sonra, âdeta üzere bir rafadan yumurta yedi. Yemişliğinden olgun, iyi bir armud seçti. Üstüne de bir sade kahve...

Bu suretle karnını doyurduktan sonra ertesi günün de yemeğini hizmetçisine ısmarladı ve balkona döndü.

Grubun güzel ve ışıltılı renkleri artık solmuştu. Deminki hareketli caddede oldukça tenhalaşmıştı. Şimdi iş adamları yerine çiftler, birbirlerine sokulmuş, daha aheste adımlarla yürüyorlardı.

Rabia hanım, mazisini düşündü: Başka birçok insanlarınkine benzeyen bir mazi... Yavan, mânasız, günün sahifesi çevrilir çevrilmez unutuluveren küçük neşeler, küçük endişelerle dolu sönük bir mazi... Vaktinde takdir edilemeyen yarım saadetler, önüne geçilemeyen matemler...

Maziye dimağında böyle geçid resmi yaptırırken bir uzak hayal üzerinde tevakkuf etti: Lâman ismindeki uzun boylu, kocaman gözlü, ince elleri bir çocukluk arkadaşının gömülmesi...

Bu kız, on beş yaşındayken, ve şifa beklediği güzel bir sahilde, ıslı ıslı yanan bir güneş altında ölmüştü. Kendisini bir öğle üzeri, sairane bir mezara gömmüşlerdi. Bu mevki, bir teppe üzerindeydi. Ve etrafta, çepeçevre bir manzara görünüyordu: Bir yeşil bir koruluk, mavi deniz, üzerindeki

beyaz yelkenler...

Kızın büyüdüğünü yettiğini gördükten sonra, böyle apansız ufulüne de şahid olanlar nasıl ağlamışlar, sızlamışlardı.

Rabia hanım, arkadaşlarıyla birlikte bu Lâmanın arkasından, hep birlikte hıçkırarak hıçkırarak ağladıklarını aklına getirdi. Onlar arasında pek çokları şimdi anne, hattâ büyük anne olmuşlardı. Fakat Rabianın şu esnada en fazla gıpta ettiği vaziyet, Lâmanınikiydi. Mevcudiyetin taptaze bir çağında, ve bir sabah vakti, güllü, çiçekli, filizli bir ölüm diyarına kaçıveren bu kızcağız...

İlerleyen gecenin ortasında, balkon, gitgide, çiçekli bir mezar benziyordu. Hiç de haşın olmayan, munis, ferah, Lâmanıniki kadar ferah ve arzu edilen bir mezar...

Rabia, yeniden:

— Ölmek istiyorum... diye mırıldandı.

O esnada, güneşin can çekişmesinden doğan hafif bir rüzgâr esti. Hafif, serin bir rüzgâr... Hazin dul kadının vücudünde bir ürperme dolaştı.

Kalktı. Odaya girdi. Balkon kapısını ve pencereyi kapadı. Lâmasını yaktı. Sirtına bir atkı aldı. Mutad sıhhi takyidlerine bu suretle riayet etmiş oldu.

Sonra, ne olur ne olmaz, üşüdüğünü düşünerek bir aspirin aldı. Bir de ıhlamur kaynatıp içti. Birazdan yatağına girecekti.

Kimbilir, belki hâlâ: «Ah, ölmek istiyorum!» diye düşünmekteydi. Fakat şimdilik güzellece ısınmak ve geceyi bu rahat yatakta iyi geçirmek niyetindeydi. Rahat uyumak ve yarın tam sıhhatte olarak uyanmak...

Velî Nuri

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Hürmüz tarafından Tokatta Perakende mahallesinde mukim iken hâlen ikametgâhi belli olmayan kocası Barış oğullarından Ethem oğlu Maruf aleyhine açılan boşanma davasının tahkikatında: Tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinden hakkında muameleli gıyap kararı itihazile beş gün içinde on beş gün müddetle ilânen tebligine ve tahkikatın 2/11/1937 salı saat 14 e talikine karar verilmiş ve gıyap kararının bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan beş gün içinde itiraz etmediği ve muayyen gün ve saatte İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinde bulunmadığı takdirde gıyabında yapılan muamelelerin muteber tutulacağı teblig yerine olmak üzere ilân olunur. M. 1257

Zayı - 1332 - 1333 yılında Fatih Sultan Selim mektebi rüştiyesinden aldığın gehadnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin değeri yoktur.

595 No. da mukayyed Hüsnü oğlu Necati Çetiner.

Bir Gripin almadan evvel

İstirabın ve ağrının en şiddetlisi en kolay, en çabuk ve en ucuz geçiriminin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

İcabında günde üç kaşe alınabilir,

B O R S A

28 Eylül 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

ESHAM ve TAHVİLÂT

İstikrazî ?	96,50	Türkiye Cum-	90,50
dahill		huriyet Merkez	
1933 İstikrazî	95	Bankası	
Ünitürk I	14,20	Anadolü His.	24,40
» II	13,70	Telefon	7
» III	13,80	Terkos	6,30
Mümessil I	39,30	Çimento	10,60
» II	41,80	İttihad değir-	12
» III	—	menleri	
İş bankası	10,10	» hamiline	10,20
» Müssis	75	» Müssis	75

Paris	23,12,50	Sofya	64
Londra	625	Prag	22,65
Nav York	78,72,50	Berlin	1,97,25
Milano	15,04,32	Madrid	11,68
Atina	87,44	Belgrad	34,52
Cenevre	3,44,85	Zloti	4,19,36
Büksel	4,70,12	Pengo	4
Amsterdam	1,43,25	Bükreş	107,68
		Moskova	20,24

İSTANBUL

TİCARET ve ZAHİRE BORSASI

28/9/1937

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Kr. Pa.	Kr. Pa.	Kr. Pa.
Buğday yumuşak	5 25	6 2
» Sert	5 10	5 15
Arpa Anadolu	4 10	4 13½
Bakla	4 1	—
Çavdar	4 10	4 20
Mısır sarı	4 5	—
Kuşyemi dökme	5 37½	7 —
Keten tohumu	10 —	—
Susam	16 25	16 30
Peynir beyaz	31 25	32 4
» Kaşar	35 —	52 —

GELEN

Buğday	810 ton
Arpa	259 »
Çavdar	45 »
Kuşyemi	167 »
K. Fındık	103 »
Keten tohumu	57 »
Fasulye	37 »
Yapak	68 »
Mısır	18 »
Nohut	12 »

GİDEN

Kuşyemi	176 ton
Tiftik	38 »
Razmol	459 »
Keten tohumu	120 »
Arpa	105 »
Mercimek	22 »
K. Fındık	5 »

DIŞ FİATLAR

Buğday: Liverpool	6,24 K.
Buğday: Şikago	4,97 »
Buğday: Vnipek	6,09 »
Arpa: Anvers	5,35 »
Mısır: Londra	4, — »
Keten T. : »	8,22 »
Fındık G. : Hamburg	94,54 »
Fındık L. : »	94,54 »

Zayı - Resne İnkılâp rüşdiye mektebinden aldığım gehadnameyi zayı ettim, yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü yoktur. Nazmi Rıza

Zayı - 2931 sandal plâkama zayı ettim. Bulan olursa hükmü yoktur, yenisini alacağım. Yağkapanı sandaleisi: Satılmış

KAPTAN PAŞA GELİYOR

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 12

Hüsrev kaptan adanın arkasından dönerken, geminin güvertesinde genç bir kadın dolaşıyordu!

Mustafa bey:

— Bu hadise çarçabuk şehre yayılmıştı; şimdi kalenin o kısmından şeytanlar bile geçmeğe cesaret edemiyor.

Dedi.

İkisi de sustular.

Kaptan paşa düşünüyordu.

Mustafa bey ilâve etti:

— Şehirde eski şövalyelerin bıraktığı bir çok tılsımlı taşlar, kuyular, ayazmalar vardır. Halk bunlara yanaşmaktan da çekinirdi. Fakat, kalede keşfedilen bu (meşum hazine) hepsinden baskın çıktı. İnsanın, gözüle gördüğü altın ve mücevher yağınlarma el uzatamaması ne acı bir şeydir. devletim! Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Bu müzayakalı günlerde, (meşum hazine) den istifade edememekliğimiz kadar gülünç ve acıklı bir hadise tasavvur edilemez!

«Meşum hazine» önünde Kılıç Ali paşanın cesareti..

Kılıç Ali paşa o gün öğleden sonra, yanına beş on baltacı ve yirmi kadar güçlü kuvvetli levent alarak - Mustafa bey ile birlikte - kaleye çıktı.

O gün Kılıç Ali paşanın meşum hazineyi meydana çıkarmak istediğini duyan yerliler:

— Eyvahl!... Kaptan paşa buraya ecelini aramağa gelmiş!

Diyecek acınıyorlardı.

Kılıç Ali paşa bu sözlerle kulak asmıyordu.

Rodos beyinin ısrarları da kaptan paşayı bu azminden geri çevirememişti.

Kılıç Ali paşa tecrübeli ve uzağı çok iyi görür bir devlet adamıydı. Eski tarih efsanelerine benzeyen bu dedikoduların iç yüzünü Kılıç Ali paşa Rodosa gelir gelmez sezmişti. Rodos şövalyelerinin Rodostan giderken halka yaptıkları bu mânasız inanışlar - aradan yıllar geçtiği halde - halkın kafasından silinmemişti.

Kalenin zemin katında dolaşıyorlardı.

Mustafa bey elile bir nöbetçinin durduğu dehlizi göstererek:

— İşte, meşum hazine buradadır, devletlim!

Dedi.

Leventler, baltacılar ilerlediler.

Etrafı sardılar.

Ve Kılıç Ali paşa cesur adımlarla yürüyerek, taşı açılan merdivenden inmeğe başladı.

Rodosun türklere geçtiği gündenbergi iyi bir araştırma yapılmamış olan kalenin zemin katında kazılması, araştırılması icap eden çok yerler vardı. Kılıç Ali paşa (meşum hazine) nin bulunduğu yere indiği zaman, Rodos beyi son defa olarak kap-paşaya yalvardı:

— Siz, devlete millete lâzımsınız, devletlim! Elinizi bu meşum sandıklara uzatmayınız!

Kılıç Ali paşa güldü.. ağzı açık duran sandıklara şöyle bir göz attktan sonra:

— Rüya görmemişsin, Mustafa! dedi. Söylediklerin gerçekmiş..

Ve başını arkada duran baltacı-lara çevirdi:

— Haydi, parçalayın şu sandıkları!

Baltacılar Allaha sığınarak baltalarını savurdular.. sandıklar bir anda parçalandı ve altınlarla mücevherler yerlere saçıldı.

Meşum hazineye hiç kimsenin eli değmeden altınlar sandıklardan dökülünce, kaptan paşa gülümsedi:

— Haydi şunları kürekle torbalara doldurun!

On dakika bile sürmedi.

Baltacılar ve leventler yerdeki altın ve mücevherleri - birlikte getirdikleri torbalara doldurdular.

Rodos beyi hiç kimsenin burnu kanamadığını görünce hayretten hayrete düşüyor ve büyük bir fırsat kaçırdığına yanyordu.

Kılıç Ali paşa:

— İçimizde saraya tutulan kimse var mı?

Diye sordu.

Kaptan paşa bu sözleri söylerken için için gülüyordu.

Leventler hep bir ağızdan:

— Hepimiz sapsağlam yerimizde duruyoruz paşam!

Diye bağırıyorlardı.

Biraz sonra (meşum hazine) torbalarla kalenin bahçesine çıkarılmış bulunuyordu.

Kılıç Ali paşanın bu muvaffakiyeti, batıl itikatları yıkan bir cesareten başka bir şey değildi. O Kib-rasın fethinde de cahil halk için birer mucize telâkki edilen ne büyük ve akılları durduran muvaffakiyetler göstermişti.

«Bu kadın da kim?!!»

Ertesi gün Hüsrev ve Sinan reisler - adanın arkasında araştırmalar yaparak - öğle üzeri Rodos limanına dönmüşlerdi.

Hüsrev reisin güvertesinde genç bir kız dolaşıyordu.

Gemiciler birden yüksek sesle bağırıyorlardı:

— Güvertede bir tavuk dolaşıyor!.. Sahilde gülüşmeler, bağrısmalar artıyordu.

Paşa gemisind edolaşan Kılıç Ali paşa hiddetle sordu:

— Bu kadın da kim? Hayalet midir yoksa gözüme görünen..?

Hüsrev reis - gemi sahile demirle-yince - kaptan paşaya koştı:

— Devletlim, dedi, adanın arkasında ne korsan var.. ne de canlı bir mahlûk.

Ve gülerek ilâve etti:

— Dönerken kayalıkklar arasında bu kızcağıza rasladık, Venedikli olduğunu söylüyor. Ağzından başka bir şey alamadık.

— Nereden gelmiş oraya?

— Bir kazaya uğradığından bahsediyor..

— Nasıl bir kaza..?

— Bindigi gemi üç gün önce fırtınaya tutulup parçalanmış.

— Yalnız o mu kurtulmuş bu kazadan?

— Kendisi böyle söylüyor.

— Tuhaf şey! Ya gemiciler... Geminin kaptanı? Bunların hepsi boğulmuş mu?

— Evet paşam, boğulmuş. Üç gündür aşıktan baygın bir hale gelmişti.. kayalıkklarda görünce atlayıp kurtardık.. su ve yiyecek verdik. Biraz canlandı.

Kılıç Ali paşa dudaklarını bükerek mırıldandı:

— Hele getirin şu kıza buraya.. bir kere de ben göreyim.

Hüsrev reis gemicilere seslendi..

Venedikli kıza paşa gemisine getirdiler.

Kılıç Ali paşa her güzel şeyden hoşlanan zevki selim sahibi bir ihtiyardı. Genç kıza şöyle bir göz attı.

Uzun dağınık saçları, baygın bakışları, sülün boyu ve tatlı gülüşleriyle gökten inmiş bir meleğe benzeyen bu sevimli kıza bütün gemiciler hayretle bakıyordu.

Kılıç Ali paşa genç kıza yaklaştı:

— Adın ne senin?

— Rozita...

— Nerelisin?

— Floransa...

Kılıç Ali paşa birdenbire kaşlarını çatı:

— Buralarda ne işin var?

— Babamla Kefalonyaya gidiyorduk. Gemimiz fırtınaya tutuldu.. Dalgalar arasında parçalandık...

— Bu müthiş kazadan yalnız sen mi kurtuldun?

— Ben bir tahta parçasına sarılıp kayalıklara sığındım. Belki benim gibi kurtulanlar da vardır. Fakat, ben onları görmedim.

— Kefalonyada ne yapacaktınız..?

— Babam şarap tüccarıdır. Bana orada bir koca bulmuştu..

(Arkası var)

ULUS

Gazetesi 29 Birinciteşrin
Cumhuriyet bayramından itibaren
yeni makinesinde ve büyük
hacimde basılacaktır

Bayram Günü
28
Büyük Sayfa

Her Gün
12
Büyük Sayfa

Her Pazar Günü Ayrı Bir İlâve

GECEL - GÜNSEL KIZ-ERKEK YUCA ÜLKÜ LİSELERİ ORTA-LİSE

(Eski: İNKILÂB)

Kurani, Direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ ÜLKÜMEN

Resmi Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayd için her gün müracaat olunabilir. İsteyenlere mufassal tarifname gönderilir.
Çarşıkapı, Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

İSTİKLÂL LİSESİ Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, Kız ve Erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Henüz müracaat etmeyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmeyecektir.
- 3 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali
İdrar yolları

hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Dr. İhsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek
tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan
Mahmut türbesi No. 113

Doktor - Operatör

MUKADDER

Doğum ve kadın hastalıkları
Birinci sınıf mütehassısı
KADIKÖY, Rıhtım cad. Nemlizada
sokak No. 52. Tel: 60783

Fatih Sulh Üçüncü Hukuk Hâkimliğinden:

937/389 Fatih Sarıcahanesinde Hüsam bey mahallesinde Refahiye sokagında 15 No. 11 evde müteakid yüzbaşı Abdullahın hastalığa mebnî tahtı hacre alınarak aynı evde karısı Nedime vasi tayin edilmiş olduğu alâkadarana malûm olmak üzere ilân olunur. M. 1256

Fatih Sulh Üçüncü Hukuk Hâkimliğinden:

933/126: Aksaray Çakırağa mahallesinin Kâtip Muslahattin sokagında 9 No. 11 evde ölen Bodrum gümrük baş kâtipliğinden müteakid Celâlin alacak ve vereceklerinin bir ay zarfında vesaiki resmîyle ile mahkemeye müracaatları lüzumı aksi takdirde muamele kanunîyesi ifa kılınacağı ilân olunur. M. 1258

Zayı — Beyoğlu Hüseyinağa mahallesinde, Doğramacı sokagındaki (8) numaralı evimin tapu senedini zayı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü yoktur. Nuredin

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakiki fıkara mahsusur. Muayenehane ve ev telefonu: 22398. Kandilli 38 — 18.

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi vapurlarına mahsus sonbahar tarifi 1
İlkteşrin 1937 Cuma sabahından itibaren tatbik edilecektir.

I. KARON, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI

«Beyers Mode für alle» mecmualarının satış yeri.

T. C. Ziraat Bankası İstanbul şubesinden:

Hanğar inşaatı

Halkalı Ziraat Mektebi Yeşilköy Tohum ıslah enstitüsünde yaptırılacağı ilân edilen hangarların inşaat şeraitinde değişiklik yapıldığından bu hususta malûmat almak için nihayet 30/9/1937 perşembe günü saat 15 şe kadar bankamız müdüriyetine müracaat edilmesi.

Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi Direktörlüğünden:

Kaloriferlerde yakmak üzere mektebimiz için 80 ton yıkanmış Kriple kömürü ile 30 çeki odun alınacaktır. Tahmin bedeli 1300 liradır. İhale 4 Teşrinvevvel Pazartesi günü saat 14 de Sultanahmetteki Ticaret Mektebi binasında yapılacaktır. Şartname okulda verilmektedir. İsteklilerin % 7,5 teminat akçesini Yüksek Mektepler Muhasebeciliğine yatırarak mezkûr ihale günü mektepte bulunmaları. «6253»

Emniyet Sandığı İlânları

Caddebostanında Satılık Ankaz

Caddebostanı iskelesi civarında Emniyet Malzeme İnşaiye Şirketinin içinde kiracı bulunduğu eski 44 - 44 yeni 27 - 29 No. lu araba fabrikası müstemlâatını teşkil eden yedi parçadan mürekkep binaların ankazı «arsayı çeviren duvar ankazı hariç olmak üzere» açık arttırma ile satılacaktır.

- 1 — Arttırma 15/T. evvel/937 tarihine düşen Cuma günü saat 15 te Emniyet Sandığı binasında yapılacaktır.
- 2 — Arttırmaya girenlerin ankazın muhammen kıymeti olan 2550 lira üzerinden % 10 pey akçesi yatırmaları lazımdır.
- 3 — Satış bedeli peşin ödenecektir.
- 4 — Satış tarihinden itibaren üç ay içinde ankazın tamamen kaldırılmış bulunması şarttır. «6253»

Ankara Devlet konservatuvarına bu yıl alınacak talebe kayıt kabul şartları

1937 - 1938 öğretim yılı için Ankara Devlet Konservatuvarı «Tiyatro ve Opera» kısımlarına kız ve erkek talebe alınacaktır. Okul parasız yatılıdır. Talebeye her ay bir miktar da harçlık verilecektir.

- 1 — Aranılan vasıflar şunlardır:
A — Âza ve vücudü kusursuz olmak,
B — Sesi güzel olmak,
C — İyi kulağa malik bulunmak «işittiği sesleri tanımak veya aynını tekrarlayabilmek»,
D — Kızlar için en aşağı yaş 16, erkekler için 18 dir.
E — En az orta okuldan diplomalı bulunmak «Opera kısmı için pek iyi sese malik olanlardan bu şart aranmaz»,
F — Şivesi ve vücudü sahneye müsait bulunmak,
2 — İstekliler arasında bir seçme sınavı yapılacaktır:
A — Tiyatro kısmı için şunlar aranılacaktır:
A — Düzgün ve serbest konuşma, gördüğü veya okuduğu şeyi anlatma kudreti,
B — Okuduğu veya gördüğü bir tiyatro piyesi içerisinde seçilecek bir rolü yapabilmek,
C — Sınav heyetince verilecek bir rolü yapabilmek,
B — Opera kısmı için şunlar aranılacaktır:
A — Kendi seçeceği, bildiği bir şarkıyı söylemek,
B — Sesleri ve melodileri tekrarlayabilmek,
C — Ritmik duyma ve hissetme kudreti.
3 — Sınavlar, 5/10/937 Salı gününden 9/10/937 Cumartesi gününe kadar İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğünde. Ankarada 11/10/937 Pazartesi gününden 15/10/937 Cuma gününe kadar her gün saat 9,30 da Cebece Müzik Öğretmen Okulunda bir heyet marifetile yapılacaktır.
İstekliler, pullu dilekçeleriyle İstanbulda Şehir Tiyatrosu rejisörlüğüne ve Ankarada Müzik Öğretmen Okulu direktörlüğüne başvurmalıdırlar.
4 — Dilekçelere şunlar bağlı bulunmalıdır:
A — Nüfus tezkeresi veya bunun tasdikli bir sureti,
B — Orta okul diploması veya tasdikli bir sureti.
C — Sıhhat raporu,
D — Hüsnühal varakası (3255) (6031)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Baytar Fakültesine kız ve erkek ve Orman Fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uyum gereklidir.

- 1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lazımdır. (Bakaloryasını yapmamış veya olgunluk diplomasını almamış olanlar enstitüye alınamaz.)
- 2 — İstanbul üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sınıflardan muvaffak olmuşlarsa, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve Orman Fakültesinin üçüncü sınıflarına alınırlar. Ancak Baytar Fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sınıflarında okunan Anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat fakültesine girenlerin Ziraat stajını yapmaları gereklidir.
- 3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 den yukarı olmaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.
- 4 — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lazımdır. Bu raporlarda talebenin her türlü askerî hizmete kabiliyetli olduğu ayrıca tasrih edilecektir.
- 5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini gösterimiyenlerin enstitüden ilişkisi kesilir.
- 6 — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankarada Orman Çiftliğinde 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Yatacak çiftlikte parasız sağlanır. (Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmaz.)
- 7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne sebeple olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödeyecekleri hakkında verilecek nümune göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.
- 8 — Enstitüye girenler yukarıda yazılı rapordan başka nüfus kâğıdını, aşı kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları özgidim kâğıdını, orta ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri ilâştirilerek el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafla birlikte doğrudan Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğüne başvururlar. Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeler hakkında bir muamele yapılmaz.
- 9 — Pulsuz veya usulî dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır. Ve bunlar hakkında hiç bir muamele yapılmaz.
- 10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde başvurular arasında pek iyi ve iyi dereceli olanlar tercih edilir.
- Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve başvurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de başvurma sırasına göre alınabilirler. Aynı şerait altında liseden fen kısmından çıkacaklar tercih olunur.
- 11 — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.
- 12 — Başvurma zamanı Austosun birinci gününden Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurular kabul edilemez. (4643) (2298)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstanbul Şubesinden:

Bay Nurettin adına yazılı D sınıfından birlik 21001 numaralı Bankamız aksiyonu kaybedilmiş olduğundan artık hükmü kalmadığı ve sahibine başka numara ile yeni aksiyon verileceği bildirilir. (6582)

ilâçlarınızı Bahçe-
kapıda

SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır.

FOSFATIN NECATİ

Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul, kuvvetli ve neşeli olur.

HER AYIN

1

İNDE FAİZİ ÖDENEN

KUPONLU VADELİ

MEVDUAT

İstanbul Şubesi : Bahçe Kapı Taş Han

Kazancı ustabaşısı aranıyor

Zonguldakta emniyetli bir maden müessesesi muhtelif model (Deniz, şakuli, lokomotif, buharlı vesaire) kazanların her türlü tamiratını ve resim üzerine gerek el aletleriyle gerekse muzayyak hava ile müteharrik alât ile her nevi saç ve demir işlerini yapmaya ve yanında bir takazancı veya kazancı çıraklarını çalıştırmaya ve yetiştirmeye müktedir gayet faal bir kazancı ustabaşısı aranmaktadır.

Namzeller arasından seçilecek olan usta üç ay müddetle ve ücreti ödenmek şartıyla tecrübe edilecek ve bu müddet zarfında işinden memnun kalındığı takdirde kat'i olarak istihdam olunacaktır.

Taliplerin kısa tercüme hallerini, şimdiye kadar çalıştıkları yerleri ve istedikleri ücreti bildirmek suretiyle mektupla Tophane 8 numaralı posta kutusu adresine müracaat etmeleri.

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve
DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

MUNİR NURETTİN
Bu akşam **SUADİYE** Plâında

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Şartname ve nümunesi mucibince 71,5×100 ebadında 10000 tabaka mumlu beyaz parşömen kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 7/X/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «M.» «6377»

I — Eskişehirde İnşası mukarrer kapsül deposu keşif, şartname ve plâna etvikan pazarlıkla yapılacaktır.

II — Pazarlık 8/X/937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muhammen bedeli 3879,38 lira ve muvakkat teminat 291 liradır.

IV — Şartnameler «20» kuruş mukabilinde her gün İnhisarlar inşaat şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (M.) «6378»

I — Şartnamesi mucibince açık eksiltmeye konulan bir adet etiket basma makinesi için teklif edilen bedel haddi layıkda görülmediği için eksiltme 10 gün müddetle uzatılmıştır.

II — Muhammen bedeli 2500 lira ve muvakkat teminat 188 liradır.

III — Eksiltme 4/10/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Fiatsız teklif ve katolokların ihale tarihinden en az bir hafta evvel İnhisarlar Tütün Fabrikalar şubesine verilmesi lazımdır.

VI — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6385»

Masonluk nedir? Dünyadaki bu gizli teşekkülün içyüzünü bütün vesikalarıyla öğreneceksiniz.
20 kuruş. Öğretmen Fuad'ın Anadolu Türk Kitap deposunda.

Sarāhane başında Horhor caddesinde
Erkekler kısmı: Münir Paşa konağında - Kızlar kısmı ile ilk kısmı: yeni yapılan binada

KIZ ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATILI YATISIZ

Ana - ilk - orta lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat okulları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında leyli bir liseye lâzım olan bütün müstemiâti havi büyük bahçeli yeni yapılan binada kız lisesi ile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamille ayırdır. Nefari talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsü ile naklolunurlar. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. HAMBURG
Doyçe Levant Linye Hamburg A.
G. Hamburg, Atlas Levant Linye
A. G. Bremen.
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul
ve Bahriyeh arasında azimlet ve
avdet muntazam postalar
İstanbulda beklenen vapurlar
Morea vapuru 30 Eylülde doğru.
Delos vapuru 1 T. evvele doğru.
Chios vapuru 11 T. evvele doğru.
Samos vapuru 17 T. evvele doğru.
Burgaz, Varna, Köstence, için
limanımızdan hareket edecek
vapurlar
Yakında Hamburg, Brem, Anvers
ve Rotterdam limanları için
hareket edecek vapurlar
Samos vapuru 22 T. evvele doğru.
Morea vapuru 2 T. evvele doğru.
Chios vapuru 12 T. evvele doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Ova-
kimyan hanında DOYÇE LEVANTE
LİNYE vapur acentasına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769

**İstanbul tramvay
şirketinden:**

Üniversite ve Yüksek Mektep
Talebelerine:

Tenzilâthi tarifieden istifade etmek
hakkını bahşeden ve evvelce verilmiş
olan 1936/1937 mektep senesine mah-
sus yeşil kartlar 1937/1938 senesi
için değiştirileceğinden, üniversite ve
yüksek mektep talebeleri 15 ilkteşrin
1937 tarihinden evvel yeni kartları-
nı almak üzere tramvay şirketinin
Galatada, Tünel arkasında, Söğüt so-
kağında hareket kalemine vesikaları
ile birlikte gelmeleri ilân olunur.

Paranın Biriktir...

HER YAŞTA

Yüzün güler

TÜRKİYE İŞ BANKASI

10
kuruşa

HASAN TIRNAK CİLASI

Türkiyenin en mükemmel cilâlarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir. 1, 2, 3, 4, 5, renkte ve modern nev'i fırçasile şişesi

küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz.

Asrî kadın güzelliği

VENÜS Ruju
VENÜS Pudrası
VENÜS Kremi
VENÜS Allığı
VENÜS Briyantini
VENÜS Esansı
VENÜS Ko'onyası
VENÜS 90 derece

Asrî kadın güzelliğinin tılsımı oldu. Bütün şık ve kibar familyalar şimdi onu kullanıyorlar.

Deposu: Nureddin Evliya Zade. İstanbul

Doğurduktan sonra

Uzviyetiniz şiddetli bir sademeye maruz kaldığını, zafiyete ve kuvvetsizliğe duçar olduğunuzu, ciddi ihtilâtlar tehlikesi belirdiğini hissettiğinizde:

Kuvvetinizi iade ve uzviyetinizi takviye edecek bir kuvvet ilâcına ihtiyacınız vardır.

Bu gibi ahvalde en şayanı tavsiye, en mükemmel:

Kuvvet ve sıhhat eksiri olan

QUINA LAROCHE'U

kullanınız. Her eczanede satılır.

Yeni tarzda Fevkalâde Bir Pudra BULDUM.

Şayanı hayret yeni bir usul sayesinde istihzar edilen bu pudra, o kadar hafiftir ki havada uçar. O derece incedir ki yüzde gayrimir'i durur ve yüzü ince bir güzellik tabakasıyla kaplar. Hiçbir kimse sehhar güzelliğinin tabii olmadığını iddia edemez. Hemen bugün yeni «havalandırılmış» Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Evde veya yazıhanenizde bütün gün çalışınız. Yüzünüzde hiçbir parlaklık eseri gözükmiyecektir. Bütün gece dans ediniz, teniniz daima taze ve sevimli kalacaktır. Teninize cazib ve devamlı bir güzellik vermek istiyorsanız yeni «havalandırılmış» Tokalon pudrasını kullanınız.

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır. Bütün eczanelerde bulunur. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu, İstanbul

DİKKAT EDİNİZ

Zevcinizden evvel ihtiyarlıyacaksınız.

Bu hataya düşmeyiniz

Krem Pertev kullanarak

Yalnız Cildinizin

Size yapacağı bu fenalığı önleyiniz.

KREM PERTEV

ile cildinizin bahar hayatını idame ediniz.

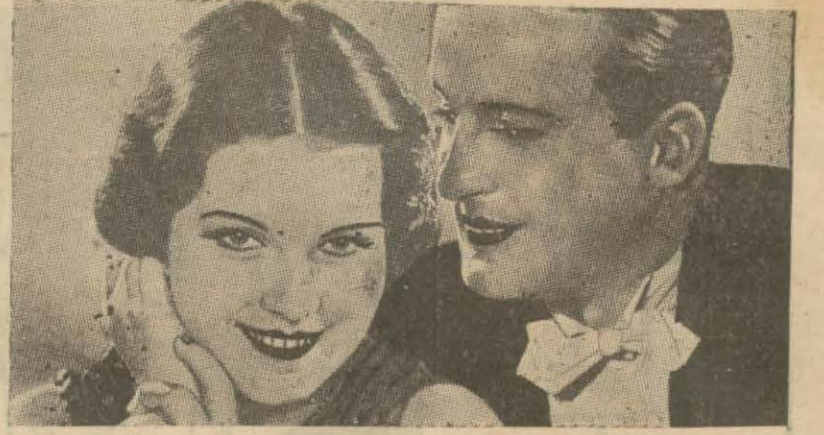
Beyoğlunda: Eski

HAYDEN Mağazalarında nefis ve müntahap BAKER mobilyaları teşhir edilmektedir.

YATAK ve YEMEK odaları ile SALON takımlarının en zengin çeşitlerini her yerden ucuz fiatlarla bulacaksınız.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Selâmi Sedes
AKŞAM Matbaası

Sıhhat ve güzellik

Sağlam ve güzel dişlerle

Sağlam ve güzel dişler de

Sabah, öğle ve akşam günde 3 defa

RADYOLİN ile temin edilir

Dişlerinize çok dikkat ediniz.

Bazan en üstad doktorların bile sebep menşei bulamadıkları bir hastalığın, diş iltihabından ileri geldiği pek çok tecrübelerle anlaşılmıştır.

Sabah, öğle ve akşam yemeklerden sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayarak ve daima

RADYOLİN

kullanarak dişlerinizi koruyabilirsiniz.

SEFALİN

BAS - DIŞ - NEZLE
Grip ve kadınların ay sancılarını derhal geçirir.

Mideyi, kalbi yormaz, lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Şirketi Hayriyeden:

Fevkalâde tenzilâtli bir aylık abonman kartlarının yenileri 11 Teşrinievvel 937 tarihinde mevkîi meriyete girecektir.

Mezkûr kartların önümüzdeki cuma gününden itibaren idarei merkeziye kontrol müdüriyetile köprü Boğaziçi gişesinde satışına başlanacağı sayın yolcularımıza ilân olunur.

ELEKTRİK VE MAKİNE Teknisiyeni Aranıyor

Zonguldak'ta ehemmiyetli bir maden müessesesi maden ocağı harici işlerinde buharla işliyen müzayyak hava kompresörü, lavuar, elektrik santrali, dar hatta buharla ve dizel motorile işliyen lokomotifleri ve yükleme boşaltma ilâh... tesisatına ve bunların tamiratını deruhte edebilecek bir elektrik ve makine teknisiyeni aramaktadır.

İsteklilerin Tophane 8 numaralı posta kutusu adresine kısaca tercümeihallerini şimdiye kadar çalıştıkları yerleri ve istedikleri ücreti bildirmek suretile mektupla müracaat etmeleri.

REKTA PATI

Basur memelerini ANTİVİRÜS ile tedavisi

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUVARI, İstanbul.

JEOMETR ARANIYOR

Zonguldak Maden Meslek mektebinden mezun veya bu derece ehliyeti haliz ve maden işlerinde çalışmış ve pratigini elde etmiş bir jeometr'e ihtiyaç vardır. Fransızca bilenler tercih olunur. Talip olanların Galata'da Gümrük salonu karşısında Tahir hanında ikinci kata müracaatları.